

Sulh için son bir teşebbüs : Çambörleyn, Daladye Mussolini yarın Hitlerle görüşecekler

Almanya, Mussolini'nin tavassutu üzerine seferberliği 24 saat için tehir etmeği kabul etti

Londra 28 — Sulhü korumak için yarın son bir teşebbüste bulunulacaktır. İngiliz Başvekili B. Çambörleyn, Fransız Başvekili B. Daladier, İtalyan Başvekili B. Mussolini yarın Almanyanın Münih şehrine giderek B. Hitlerle görüşeceklerdir.

İngiliz Başvekili bugün Avam Kamarasında beyanatta bulunarak vaziyeti anlatmış ve : "Son bir gayret olmak üzere Münih'e gitmeme müsaade etmenizi temenni ederim,, demiştir. Meclis bu beyanati "Hayhay,, sesleriyle ve alkışlarla karşılamış, Pazartesi günü toplanmak üzere müzakereyi tatil etmiştir.

Londra 28 — Royter ajansı tebliğ ediyor : Başvekil B. Çambörleyn, B. Mussolini'ye telgraf çekerek Alman seferberliğini durdurmak için tavassutta bulunmasını temenni etmiştir. İngilterenin Roma sefiri de İtalya hariciye Nazırını ziyaretle bu temenniyi tekrar etmiştir. Bunun üzerine B. Mussolini B. Hitlerle görüşme için müracaat etmiştir. B. Hitler bu müracaat üzerine seferberliğin 24 saat müddetle tehrini kabul etmiştir.

İngiltere bir taraftan yeni ihtiyat tedbirleri alıyor

Londradaki mektep talebesi uzaklara naklediliyor, polis izinleri kaldırıldı

Londra 28 — İngiltere harp tehlikesine karşı ihtiyat tedbirleri almaktadır. Londrada bulunan bütün mektep talebesi muallimlerle birlikte Londradan yüzlerce mil uzağa nakledilmektedir. Talebeden bir kısmı dün gitmiştir. Bir kısmı da bugün hareket etmiştir.

Posta idaresi şifreli tüccar telgraflarını yasak etmiş, şifrelerin anahtarlarını istemiştir.

Londra 28 — Kral dört emirname imzalamıştır. Bu emirname ile ihtiyat zabıtları,

mühendisler, mütehassıslar, deniz ihtiyatları derhal kışlalarına iltihaka davet edilmişlerdir.

İngilterenin şark sahillerinde tayyareler uçarak daima karakol vazifesini yapacaktır.

Alman vapurları

Londra 28 — Berlinden bu sabah alınan haberlere göre dışarıda bulunan Alman vapurlarının derhal avdeti, Alman limanlarından vapurların çıkmaması bildirilmiştir.

B. Çambörleyn yalnız Çekler için harbe sürüklenemeyiz diyor

Fakat her hangi bir millet dünyaya cebir ve kuvvet ile hâkim olmağa kalkışırsa ona karşı koyarım

Londra 27 (A.A.) — Başvekil Çambörleyn, bu akşam saat 20 de radyo ile söylediği nutukta, yarın parlamento-da tam beyanatta bulunacağını bildirdikten sonra, ezcümle demiştir ki : «Bizden uzak bir memlekette çıkan bir kavgadan dolayı bizim si-

perler kazmamız, gaz maskeleri takmamız hakikaten çok garip bir şey olur... Sonra prensip itibarile halledilmiş olan bir nizanın bir harb çıkarması da imkânsız gibi gözüktür.» Çambörleyn, sözlerine devam ederek demiştir ki :

«Çek hükümetinin Alman muhtırasındaki şartları kabul edememesi sebeplerini pekâlâ anlıyorum. Hitlerle yapığım konuşmalardan onra intibam şudur ki, eğer bize biraz

(Devamı 6 ncı sahifede)

B. Ruzvelt B. Hitlerle yeni bir mesaj gönderdi

Vaşington 28 — Amerika cumhurbaşkanı B. Ruzvelt dün B. Hitlerle müstacel bir mesaj daha göndermiştir. B. Ruzvelt bu mesajında diyor ki :

«Cevabınızı aldım. Avrupada bir harp çıkmasından doğacak feci neticeler hakkındaki fikirlerime iştirak edeceğinizden emin bulunuyorum. Bugün mevzuu bahsolan mazide yapılan hatâlar ve haksızlıklar hakkında bir hüküm vermek değil, bugünkü ve yarınki dünyanın mukadderatıdır.»

B. Ruzvelt, sulhu korumak hakkındaki temennilerini tekrarladıktan sonra ihtilâfın sulhen halli için Çekoslovak meselesinde doğrudan doğruya alâkadar devletler arasında derhal bir konferansın toplanmasını teklif etmektedir.

Fransız Başvekili nutuk söyleyecek

Fransanın Berlin sefiri B. Hitlerle bir saat görüştü

Paris 28 — Fransız Başvekili B. Daladier bu akşam Paris saatile saat yedide radyoda bir nutuk söyleyecektir.

Berlin 28 — Fransanın Berlin sefiri bugün B. Hitleri ziyaret ederek bir saat görüşmüştür. B. Hitler İngiliz sefirini de kabul ederek görüşmüştür.

Barbaros türbesinde dün büyük merasim yapıldı

Söylenilen nutuklarda büyük türk denizcisi hürmetle anıldı

Büyük Türk denizcisi Barbarosun Beşiktaşta mütevezi türbesi önünde dün büyük merasim yapıldı. Bu merasimde Barbarosun çocukları, büyük Türk kahramanının ruhunu karadan, denizden ve havadan selâmladılar.

Barbarosun kapısında, sancak ve iskele işaretlerini gösteren renkli ışıklar yanan türbesi önünde yedek su-

bay, üniversite, deniz harp mektebi, yüksek deniz ticaret mektebi, kız ve erkek liseleri, orta mektepler, deniz gedikli mektebi, Denizbank çırak mektebi talebeleri, izciler, deniz talem taburu, bir piyade taburu, denizbank Dok amelesi, Parti teşekkülleri ve binlerce halk toplanmıştı.

(Devamı 4 üncü sahifede)

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Çekoslovakya neden red cevabı verdi?

Alman muhtırasının memleketin iktisadî mevcudiyeti aleyhine müteveccih olduğu söyleniyor

Prag 27 (A.A.) — Çek radyosu, Çekoslovakyanın Alman muhtırasını kabulden imtina etmesinin sebebi, bu muhtıranın 19 Eylül tarihli İngiliz - Fransız projesinin hudutlarını pek fazla aşması olduğunu bildirmektedir.

Radyo, bu muhtıranın açıkça, memleketin iktisadî mevcudiyeti aleyhine müteveccih olduğunu beyan etmektedir. Bu muhtıranın kabulü halinde memleket, Hublon'dan ve memleketin zirai sanayiine lâzım olan ormanların bir kısmından mahrum olacaktır.

Münakalât hususuna gelince, büyük yollarla demiryolları şebekeleri parçalanmış olacaktır. Diğer taraftan Çekoslovakya, Elbe nehri üzerindeki antrepolarını ve Bratislava'da olan mahreçlerini kaybedecektir.

Nihayet Çekoslovakya, askerî bakımdan o suretle zaafa düşecektir ki arazisinin büyük bir kısmı, bilhassa Bohemya ile Moravya her an Almanyanın avucunun içine düşebilecek bir vaziyete girecektir.

Prag 27 (A.A.) — Gazeteler, umumiyetle B. Hitlerin serfuru etmemiş olduğu mütalâasında. Gazeteler, B. Benes'e karşı yapılan hücumları ve Alman muhtırasının Fransız - İngiliz plânının aynı olduğu suretindeki haberleri istikrah ile karşılamaktadır.

Bir Amerikan âyanının B. Hitler'e şiddetli hücumu

Vaşington 27 (A.A.) — Havas jansının muhabiri bildiriyor:

Hitler tarafından söylenen nutuk parlamento mahfillerinde, siyaset adamlarının harici siyaset hakkındaki şahsi kanaatlerine göre, muhtelif şekillerde tefsir edilmektedir.

Cumhuriyetçi âyan âzasından Borah, infirad siyasetini iltizam etmeğe devam etmektedir.

Demokrat âyandan King, Alman

devlet reisine karşı son derecede sert davranmakta ve şöyle demektedir:

«Bu nutuk histerik bir infilaktan ibarettir. Gerçi bugün harp meşalesini tutuşturmamıştır. Fakat yarın bir kibrit çakacak olursa tarih onu hiçbir devirde görülmemiş derecede barbar ve gaddar bir şef olarak kaydedecek ve onun yüzünden akacak olan kan onu bir denaet denizinde boğacaktır.»

Rumen mahafili ne diyor?

Bükreş 27 (A.A.) — Hitlerin nutkunda bir yenilik görülmemiştir. Nutkun polemik tarafı infiali mucib olmuştur.

Timpul gazetesi şöyle yazmaktadır: «Çekoslovakya ve Reisi Cumhurbaşkanı Benes'e karşı yapılan usandırıcı hücumların şiddeti, nutkun tonunu geniş mikyasta alçaltmaktadır.»

Alman milletini kıyama sevkemeğe matuf olan harpçuyane edalarla Benes'e karşı yapılan hücumlar Alman devlet reisinin hakiki taleplerini dünya efkârı umumiyesinden saklıyan birer maske mahiyetindedir.»

Sovyet Rusyanın vaziyeti

Moskova 27 (A.A.) — Tas ajansı bildiriyor:

Son günlerde Sovyet efkârı umumiyesi tarafından Çekoslovak Cumhuriyetinin mukadderatına karşı gösterilen hususî alâka ve birçok karıların istekleri üzerine, İzvestiya gazetesi, Sovyet - Çek karşılıklı yardım paktile imza protokolunun metnini tekrar neşretmiştir.

Gazete, metnin altına koyduğu bir nota, Sovyet - Fransız ve Sovyet - Çek paktleri arasında doğrudan doğruya rabita mevcut olduğunu ve Fransa Çekoslovakya'ya yardım etmekten istinkâf ettiği veya vazgeçtiği takdirde Sovyet hükümetinin bütün taahhütlerinden sıyrılmış olacağını kaydetmektedir.

Alman İktisad Nazırı

İstikbal için bir program hazırlandı

Ankara 27 (Telefona) — Memleketimizi resmen ziyaret edeceği yazılan Alman İktisad nazırı Dr. Funk'u istikbal için bir program hazırlanmıştır. Bu programa göre nazır beş birinciteşrinde İstanbul'a ve aynı gün tahsis olunacak hususî bir trenle Ankara'ya hareket edecektir.

Misafirimiz İstanbul ve Ankarada resmî merasimle karşılanacak, Ankarada üç ve dönüşte İstanbul'da bir gün kalacaktır. Doktor Funk memleketimizde bulunacağı müddet İktisad Vekilimiz B. Şakir Kesebirin misafiri olacaktır.

Şerefine Hariciye ve İktisad Vekâletleri tarafından müteaddid ziyafetler verilecektir. Muvasalatının ilk günü İktisad Vekili Şakir Kesebir tarafından verilecek akşam ziyafetini parlak bir suvare takib edecektir. Ertesi günü Alman elçiliğinde bir kabul resmi yapılacak ve aynı günün gecesi elçilik binasında bir akşam yemeği ve bir suvare verilecektir. Nazır ayın sekizinci günü akşamı Ankarayı ve onuncu günü de İstanbul'u terkedecektir. İstanbul valisi B. Muhiddin Üstündağ tarafından aynı dokuzunda İstanbul'da şerefine bir ziyafet verilecektir.

Alman İktisad nazırına bu seyahatinde Alman İktisad nezareti başmüsavirlerinden Horst Wolter ile Vilhelm Knothe refakat edecektir.

Başvekil dün akşam Yalovadan döndü

Başvekil B. Celâl Bayar dün akşam saat 20 de vapurla Yalovadan dönmüştür. B. Celâl Bayar iskelede vali B. Muhiddin Üstündağ tarafından karşılanmıştır.

Son dakika

Macaristan seferberliğe başladı

Londra 28 — Yugoslavyadan gelen haberlere göre Macaristan dünden itibaren seferberliğe başlamıştır.

Fransada şimendifercilerin seferberliği ilâ nedilmiştir.

Hatayda yeniden mahkemeler kuruldu

Yeni hâkim ve müddeimumimler tayin edildi

Antakya 27 (A.A.) — Adliye teşkilâtı bir kanunla lâğvedilmiş ve yeniden mahkemeler kurulmuştur. Yeni teşkilâta göre, yüksek mahkemeden başka Antakya'da bir ağırceza mahkemesi, asliye, hukuk ve ceza münferid hâkimlikleri ve kırıkhande bir asliye hâkimliği ihdas edilmiştir. Yeni hâkim ve müddeimumilliklere güzide adliyeciler tayin edilmiş ve işe başlamışlardır. Yüksek mahkemenin Antakya'da açılması tekrâr etmiştir.

İskenderun 27 (A.A.) — Devlet reisi Tayfur Sökmen, buraya gelmiş, mebuslar ve büyük bir halk kütlesi tarafından hararetle karşılanmıştır. Her tarafa Hatay bayrakları çekilmiştir. Devlet reisi, Belediye dairesine inmiş, burada bir resmi kabul yapılmıştır. Bundan sonra yapılan Kabine içtimana riyaset eden ekşelâns Sökmen, gece Antakya'ya dönmüştür.

Antakya 27 (A.A.) — Hatayın her yerinde Dil bayramı törenle kutlanmıştır. Antakya'daki tören Gündüz sinemasında yapılmış ve birçok davetliler hazır bulunmuştur.

Antakya 27 (A.A.) — Antakya'ya bağlı Ordu nahiyesi kaza haline kâbedilmiş, kaza teşkilâtı yapılmıştır. Kesep nahiyesi Ordu kazasına bağlanmıştır. Reyhaniye nahiyesinin de kazaya kalbi mukarrerdir.

Belçika 6 sınıfı çağırdı Londrada sığınaklar yapılıyor

İngiliz kralı Mesajında "Liderlerime emniyetim vardır,, diyor

Rusya, İngiltere ve Fransa ile birlikte harekete hazırdır harp olursa Amerika mühimmat verecek

Brüksel 27 (A.A.) — Belçika, altı sınıfı silâh altına davet etmiştir.

Londra 27 (A.A.) — Bütün memlekette sivil makamlar hava taarruzlarına karşı tedbir almaktadırlar. Her yerde sığınaklar inşa edilmektedir. Parklarda ve açık arazide siperler kazılmaktadır. İkametgâhların muhafazasına dair talimatı ihtiva eden risaleler Dahiliye Nezareti tarafından evlere dağıtılmaktadır.

Binlerce kişi gaz maskesi almakta, işe merkezlerine gitmektedir. 35 milyon maske dağıtılmağa hazır bir hal-

dedir. Tehlike esnasında mekteplerin tahliyesi için de tertibat alınmıştır.

Londra 28 — Halk, hava taarruzlarına karşı alınan müdafaa tedbirlerini büyük bir alâka ile takip etmektedir. Londranın yüksek ve açık yerlerine tayyare topları yerleştirilmiş, umumî bahçelerde hava hücumları esnasında sığınlabilmek için kilometrelerce uzunluğunda siperler kazılmıştır. Londra sokakları seferber kıyafette askerlerle doludur. Hafif tanklar ve bataryalar Londradan geçerek muhtelif yerlere sevk edilmişlerdir. Umumi binala-

(Devamı 8 inc sahifede)

Fransız gazetelerine göre harp tehlikesi artmıştır

Paris 27 — Pöti Pariziyen yazıyor: «B. Hitlerin nutku, Çekoslovakya'ya karşı mütecevazane tasavvurlarda bulunmakta olduğunu isbat eden bir cümleyi ihtiva etmektedir. Hiç kimse Çekoslovakyanın mukadderatı ile İngiltere ve Fransanın Avrupa'daki menafini birbirinden ayırmak hususundaki bu teşebbüs karşısında gafil avlanmayacaktır. Daha şimdiden İngiltere Hariciye Nezareti, nâdir görülen azimkâr bir ifadeli resmî bir nota neşretmek suretile bu baptaki sukutu hayalini izhar etmektedir.»

Epok gazetesinden: «Südetlere müteallik taleplerini tamamille tatmin etmek suretile Almanyaya karşı alâde uzlaşma hudutlarını pek ziyade aşmış olan Fransa ile İngiltere, büyük milletler safından çekilmeksizin teslimiyet gösteremezler. Hiç şüphesiz bu iki milletin şerefleri mevzuu bahistir.

Popüler gazetesinde B. Blum, şöyle yazıyor: «Hitler, tesbit edilmiş olan tarihe, tamamille tatmin edilmediği takdirde kuvvete müracaat edeceğini yeniden bildirmiştir. Şu halde yeniden B. Ruzvelte hitap ve müracaat ediyorum. Mumaileyhin ilk davetine kulak asan olmamıştır. Şu halde bu davetini tekrar etmesi icap eder. B. Ruzveltin daha yüksek sesle ve daha açık konuşması lâzımdır.

Övr gazetesinde bayan Tabui, Berlin'den vakî istihbartına atfen, B. Çam-

börleyn'in Hitler'e göndermiş olduğu mesaj, üç noktayı ihtiva etmektedir, demektedir.

1 — Fransa ve İngiltere Godesberk muhtırasını kabul etmemektedirler.
2 — Çıkacak bir harp, Avrupa'nı dünya için felâketli bir şey olacaktır. Her ne bahasına olursa olsun önüne geçmeliyiz.

3 — Fransa - İngiltere plânının kabulü hususunda ısrar ediyoruz, fakat menatığın hududlarını tahdid hususunda bazı tadilâta muvafakat etmeğe hazırız.

Amerikalılar Avrupaya seyahatten menedildi

Paris 28 — Eşanj Telegraf ajansının Vaşingtondan vukubulan istihbaratına göre Amerika hükümeti, Amerika tebaasının Avrupaya seyahat etmelerini menetmiştir.

Berlinden ecnebiler ayrılıyorlar

Paris 28 — Gelen haberlere göre Berlinde bulunan ecnebler oradan ayrılmaya hazırlanıyorlar.

Sovyet Rusyada hazırlık

Paris 28 — Moskovadan gelen haberlere göre Sovyet Rusyada askerî hazırlıklar hızlandırılmıştır. Leningrad, Moskova ve diğer muntakalarda binlerce genç amele muntazam kıtaat ile beraber manevralar yapmaktadır.

Çek - Leh hududunda kanlı çarpışmalar oluyor

Bir çok Lehliler tevkif edilerek kurşuna dizilmişler

Diğer taraftan da Çekler, Hitlerin nutkunu dileyen Almanların üzerine mitralyöz ateşi açmışlar

Varşova 27 — Dün akşam beş Çek tayyaresi hududu geçerek Leh toprakları üzerinde uçmuştur.

Klntgenhal 27 (A.A.) — Çek askerleri dün akşam Alman toprakları üzerine mitralyöz ateşi açmışlardır. Halkın Hitlerin nutkunu dinlemek için toplandığı meydana birkaç mermi düşmüştür.

Moravska Ostrava 27 (A.A.) — Pat ajansı bildiriyor:

Çekoslovakya'da askere çağırılan Lehlilerin Lehistan hududunu geçmeleri hudutta birçok müsademelere sebep olmaktadır. Birçok Lehliler tevkif edilerek kurşuna dizilmiş veya

hapsedilmiştir.

Varşova 27 (A.A.) — Pat ajansı bildiriyor:

Pazar günü Çekoslovak hudud muntakasında Zumbark köyünde Çek komünistlerle, kiliseden dönmekte olan Polonyalı gruplar arasında bir saat ten fazla devam eden bir çarpışma olmuştur.

Çekler «Köpek Polonyalılar» âvazelerile Polonyalıların üzerine tüfek ateşi açmışlardır. Bu ateşe Polonyalılar da mukabele etmişlerdir.

10 Polonyalı yaralanmış, bir komünist ölmüş ve 15 komünist te yaralanmıştır.

İstanbul - Bandırma vapur ücreti indiriliyor

Denizbank İstanbul ile Bandırma arasında işliyecek vapurların ücret tarifelerinde mühim miktarda yeni bir tenzilât yapmağa karar vermiştir. Bu yeni tenzilâta göre birinci mevki yolcularından alınan 387 kuruş yerine 300, ikinci mevki yolcularından alınan 244 kuruş yerine de 150 kuruş alınacaktır. Yeni tarife 5 teşrinievvelden itibaren tatbik edilecektir.

Ankara garında hoparlör tesisatı yapılacak

Ankara 27 (Telefona) — Devlet Demiryolları Ankara garında beş bin lira sarf ile hoparlör tesisatı yapmağa karar vermiştir. Bu tesisat yapıldıktan sonra garın her tarafında bulunan yolculara, gelecek, geçecek trenlerin kalkış ve varış dakikaları, katarların yolda yapacakları karşılaşmalar, aktarma noktaları ve buna benzer bilinmesi icap eden malûmat dakikası dakikasına bildirilecektir.

Beylerbeyinde bir mantar fabrikası yandı

İki amele kayıptır, 22 amele yaralandı

Dün akşam saat on yedi buçuğa doğru Beylerbeyinde B. İsmail Hakkının mantar fabrikasında bir iştil vukua gelmiş ve yirmi yedi kişi yaralanmıştır.

Ağır surette yaralananlar arasında bayan Handan, Ayşe, Hanife, Şakir, Hüsnü, Selim, Hasan, Mustafa, Nuri, Abdi, Murad, Mehmed Feyzi, Hakkı, Tahsin, Kâmil Feyzi, Hayri, Süleyman vardır.

Bunlar sıhhi imdad otomobilele Haydarpaşa hastanesine yatırılmışlardır. Ameleden diğer iki kişi kayıptır. İnfilâk neticesi çıkan yangınla bina kısmen yanmış, Kadıköy ve Üsküdar itfaiye grupları ateşi müşkülâtila söndürebilmişlerdir.

İki kayıp amelenin araştırması devam etmektedir. İnfilâkın sebepleri tahkik edilince bir havalî fişek doldurma ameliyesi esnasında vukuagelen bir tazyikin faciaya sebep olduğu tesbit edilmiştir.

Cibalide yangın

Fındık ve susam yağı fabrikası ile bir depo yandı

Bu sabah saat altı buçuğa doğru Cibalide mühim bir yangın olmuştur. İşkele caddesinde Ali Kemal Limited şirketine ait fındık ve susam yağı fabrikasından çıkan ateşle bütün fabrika, müstemilâtından bir depo tamamen, bitişindeki bir kiraathane ile üzerindeki iki kat odalar ve kahve arkasındaki B. Osmana ait bir ev de kısmen yandıği halde itfaiyenin gayretile söndürülmüş, sık ve ahşap olan civar evlerle odun depoları ateşten müşkülâtila kurtarılmıştır. Yangının neden çıktığı, fabrikanın sigortalı olup olmadığı tahkik edilmektedir.

Yeni Defterdarlar

Ankara 27 (Telefona) — İstanbul komutanlığı muhasebecisi B. Halil Taşçoğunun Mardin defterdarlığına, Varidat umum müdürlüğü şube müdür muavini B. Ferit Erkip'in Kars defterdarlığına, İstanbul varidat kontrol memuru Fazıl Orhunun Urfa defterdarlığına tayinleri yüksek tasdiğe iktiran etmiştir.

Veyl mağlûblara! ve Veyl galiplere!

Tardiö'nün takriben şu mealde bir hatırasını okumuştum:

«Klemanso, Almanya'ya sulh şeraitini dükte ederken, bana, - genç bir şyasi dostu olmam sıfatile - sormuştu:

— Söyle bakalım: Bir sulh şartnamesinin hükmü azami kaç sene sürer?

— Tarihteki tecrübeler gösteriyor ki, aşağı yukarı yirmi sene, üstad!

— Sert bir sulhname olursa?

— Gene yirmi sene.

— Yumuşak olursa?

— Keza yirmi.

— Eh, öyleyse, genç dostum, mademki her ikisi de aynı imiş, şu Almanlara sertini kabul ettireyim. Böylelikle, umumi harp zaferinden memleketini en geniş mükyaslarda istifade ettirmek istedi.»

Sonradan anlaşıldı ki, meğer her ikisi de aynı değilmiş. Çok sıkıştırmanın aksi tesiri oluyor. Bunun ne demek olduğunu, mütarekeyi hatırlayanlar iyi bilirler.

Kurunu ulâ cihangirinin zihniyeti malûmdur:

Ağır kılıcını çıkarmış, terazinin dirhemler kefesine almış.

Mağlûp taraftan elçisi:

— Aman efendim! - diye ellerini uğuştururmuş başlanmış. - İlk görüştüğümüz böyle değildi. Biz, size ancak bu ölçülerin ağırlığına altın tazminat verecektik... Şimdi bir de bu kılıç nereden çıktı?... O hesapta var mıydı?

— Ayrıca bu kılıcın ağırlığına da ödeyin... Galiplerin her şey hakkıdır! Veyl mağlûplara!...

«Malheur aux vaincus!» sözünü osmanlıcaya böyle tercüme etmişlerdi. Şimdi belki yeni nesil «veyl» i pek anlamaz, yahud beğenmez: «Vay mağlûpların başına gelen!» mi demeli?... Gene eski şekil en iyisi galiba... Böyle klişeleri bozmamalı...

«Veyl mağlûplara!...»

Bu söz, uzun asırlar dimağlarda yer etti; sarsılmaz bir hakikat gibi telâkki edildi. Vakaâ, arada sırada bu zihniyete itiraz edenler de bulunmadı değil. Meselâ, gene Napolyonu doğuran ve alkışlayan Fransızların edebiyatı, ötekini berikini ezme aleyhinde fikirler mektep kitaplarında bile telkin edilmiştir:

Eski bir cihangirin akil hocası, hükümdarı, ezmek, çiğnemek fikrinden vazgeçirmek istiyerek:

— Bu memleketi de aldıktan sonra niyetiniz ne tarafa efendimiz? - diye sorar.

— Nübi çöllerini geçeriz... Ve geçer ayak, Mısır, Arabistanı (ilh ilh) istilâ ederiz... Bütün bu koskoca rub'u meskûnu hükûmümüz altına alırız.

— Avdette, haşmetlim, ne yapmak fikrindedir?

— Avdette, azizim Sineas, seninle karışıklı geçer, eğlenir, güleriz.

— Fakat efendimiz, eğlenip gülmekten şimdi de sizi meneden kim?

Türk şairi Fikret de:

«Ey cihangir, utan şu makbereden!»

Diyerek, bütün bu fütuhât, harp darp gürültüleri esnasında felâkete sürüklenen bedbaht ferdlerin üzerine dikkati celbediyor.

Fakat umumi harbin galipleri, bildiğimiz gibi, mahud köhne düsturdan ayrılmadılar: «Veyl mağlûplara!...»

Ancak, umumi harp, başka bir ders belâğatle verdi:

— Yalnız mağlûplara değil; aynı za-

ŞEHİR HABERLERİ

Asfalt yollar Kabloların yaya kaldırımına alınmasına başlandı

Belediyenin ihale ettiği 500 küsur bin liralık yolun inşasına başlamak üzere hava gazı, su, telefon ve elektrik kablolarının yaya kaldırımının altına alınması için bu kabloların müesseselerine müracaat edildiğini yazmıştık. Müesseselerden muvafakat cevabı geldiği için müteahhid ilk inşa edeceği Ankara ve Babiâli caddelerindeki kabloların yerlerini değiştirmek üzere dün sabahtan itibaren Babiâli caddesinin türbe köşesinin parti binası önüne kadar uzanan kısmında işe başlamıştır. Buradaki kablolardan çoğu yaya kaldırımının kenarında bulunan ağaçların köklerine yakın olduğundan bunlar daha geriye alınacaktır. Bundan başka yaya kaldırım da genişleyecektir. Bu iş bittikten sonra caddenin inşasına başlanacaktır. Bu caddelerin düz olan kısımları asfalt, yokuş kısımları da mozaik ile inşa edilecektir.

Beyoğlu tarafındaki inşaata gelince: Tozkoparan-Şişhane yokuşunun asfalt olarak yapılması için yolun kenarında yapılan istinad duvarının inşası bitmiştir. Müteahhid hazırlıklarını yaptığundan yakında asfalt inşaata başlanacaktır.

Şehir meclisi

Gösterilecek namzedlerin yoklaması bitmek üzere

Şehir Meclisine âza intihab edilmek üzere Halk Partisi tarafından gösterilecek namzedlerin yoklamaları bu akşam bitecektir. Son yoklamalar, mülhakattan İstanbul meclisine itihak edecek âzalarla yedekler içindir.

Bundan dört sene evvel yapılan Belediye seçiminde Parti, namzedlerini asil ve yedek olarak ayırmamıştı. En çok rey alanlar asil, diğerleri de yedek olarak intihab edilmişlerdi. Bu sefer Parti asil ve yedek âzayı ayırdığından yapılan yoklamalardan sonra liste bu esasa göre ilân edilecektir. Yoklaması yapılan namzedlerin listeleri Belediye matbaasınca bastırılmağa başlanmıştır.

manda VEYL GALİPLERE...

1918 le 1938 arasında, tamamı tamamına 20 sene geçmiş; yukarıki hesap doğru çıkmıştır... Ve işte, bugünkü günde galiplerin mevkii...

Mütemadiyen kendi kendimize soruyoruz:

— Yeni bir harp olursa kim kazanacak?..

Bu hesaba nazaran «kazanmak» diye birşey mevzuu bahis olmasa gerek... İki tarafa da veyl!...

Veyl insanlığa!.. Veyl medeniyete!.. Veyl beyaz ırkın beyanda asırlık mazhariyetlerine... Bu münca veyl beyaz ırkın her şubesine!.. Kısaca: Veyl harpten zafer bekliyenlere...

(Vâ-Nû)

Karilerimizin fikri

Memurlar için uzun vadeli radyolar

Cumhuriyet hükümetimizin himmetile yaptırılan Ankara radyosunun önümüzdeki Cumhuriyet bayramında neşriyata başlayacağını gazetelerde okuduk.

Devlete yüz binlerce liraya mal olan bu tesisatın harice yapacağı neşriyatın çok kıymetli olacağı ve düşmanlarımızın propagandalarına karşı lazım gelen cevapları vereceği tabiidir. Ancak, hükümet bu fedakârlığı yaparken hiç şüphe yok ki memleketi ve öz evlâtlarını düşünmüş, onların malûmat ve terbiyelerini de nazara almış ve bu muazzam parayı vermiş. Öz evlâdlara dahil bulunan biz memur sınıfı, bu radyo neşriyatından istifade edemeyeceğiz. Zira kullanılır gibisi 100 liradan fazla olan bir radyoyu almak her merura müyesser olmayacaktır. Münevverler arasında radyosu olmayanların % 90'ını memur sınıfı teşkil eder. Taksitle satılan radyoların dinlenebilecekleri, asgari ayda 10 lira vermek suretile temin edilebiliyor. Halbuki bu on lirayı her ay bütçesi müteessir olmadan verebilecek kaç memur vardır? İşte bu noktayı düşünerek memurlar için uzun vadeli bir radyo kredisi ve fiat itidali temin etmeği düşünmesini müşfik hükümetimizden rica ederiz.

Bir memur

Et ihtiyacı

Ziraat işleri kurumu umum müdürü tedkiklerine devam ediyor

Şehrimizin et ihtiyacını tedkik etmek üzere İstanbul'a geldiğini yazdığımız devlet ziraat işleri kurumu umum müdürü B. Şefik, refakatinde kurumun bir baytarı olduğu halde tedkiklerine devam etmektedir.

B. Şefik şehrimizde Belediye İktisad müdürlüğü, Kasaplar şirketi, hayvan getiren tüccarlarla temas etmiş, bilhassa İstanbulun her mevsime göre ne kadar et sarfettiğini, hangi cins etlerin daha çok rağbet gördüğünü ve memleketin hangi muntakalarından ne miktarda hayvan geldiğini tedkik etmiştir. Bu tedkikler bir müddet daha devam edecektir. Tedkikler neticesinde hem piyasaya hâkim olmak, hem de halka âzami surette ucuz et yedirmek için yapılacak teşekkül de tesbit edilecektir. Bu teşekkül, icabında İstanbul belediyesinin de iştiraki temin edilmek üzere, İstanbulun et işlerini tamamilen eline alacaktır. Bu maksadla şark vilâyetlerinde bulunan hayvan ihracat şirketine de iş birliği yapılacaktır.

Bu teşekkül meydana geldikten sonra geçen martta hayvan nakliye ücretlerinde yapılan tenzilâtın daha bir miktar tenzilât yapılmak ve bazı mutavassıtları ortadan kaldırmak üzere İstanbul muntazam surette sevkiyat yapacaktır. İleride İzmir gibi garb vilâyetlerinin de et işleri idare edilecektir. Bundan başka dahilin et ihtiyacı karşılanmakla beraber, harice de keşilmiş ve soğuk hava deposunda muhafaza edilmiş et te ihrac edilmesi temin edilecektir.

Vücutte getirilecek teşekkül hakkında kati karar verilmek üzere B. Şefik'in şehrimizde yapacağı tedkikat üzerine rapor vermesi lâzımgelmektedir.

Pazarlıksız satış Kanun ve karar-nameden 15'er bin nüsha bastırıldı

Teşrinievvelin birinci gününden itibaren tatbik edilecek olan pazarlıksız satış kanunu etrafındaki hazırlıklar bitmiştir. Kanunun yanlışlığa meydan verilmeksizin tatbiki için kanun ve kararnamenin her birinden on beşer bin nüsha bastırılmıştır. Bunlar maktu fiate tabi olan dükkân ve mağazalara dağıtılacaktır. Belediye müfettiş ve mürakipleri, Belediye zabıtası ve diğer alâkadarlar ayın birinci gününden itibaren yapacakları kontrol ve mürakabe etrafında tenvir edilmişlerdir.

Bundan başka belediye memurları, hüviyetlerini gizliyerek, müşteri sıfatile ve yahut diğer bir müşteriye refakat etmek suretile pazarlıktan istisna edilen malların pazarlıkla satılıp satılmadıklarını kontrol edeceklerdir.

Kanun, etiket ve yahut liste hariçinde olarak aşağı ve yahut yukarı fiatle satış yapanlarla etiketsiz mal satanlar hakkındaki cezaları tesbit etmiştir. Bu suretile hareket edenlere 5 liradan 20 liraya kadar para cezası verileceği gibi, tekrerrü halinde bunların ticarethaneleri bir hafta müddetle kapatılacak ve kapanma cezasının sebebi ile isimleri o mağazanın kapısı üzerine yazılmak, aynı zamanda gazetelerle ilân edilmek üzere halka bildirilecektir. Ancak bu cezalar, belediye şubeleri tarafından değil, yapılacak zabıtlar daimi encümenle verilerek encümen tarafından verilecektir.

İlkmektepler

3 birinciteşrinden itibaren derslere başlanıyor

İlk tedrisat meclisinin kararına göre ilk mekteplerde 3 birinciteşrin pazartesi sabahından itibaren derslere başlanacaktır. Mekteplere ait muallim kadroları tesbit edilmiş ve alâkadarlara tebliğ edilmiştir. Muallimler arasında yapılan terfiler de geçen haziranberberi kıdem zammını almayan muallimlerin kıdem zamlarının bu ay sonunda ödenmesi için çalışılmaktadır.

Bu sene ilk mekteplere yeniden kaydedilen talebe miktarı, geçen seneden fazladır. Bu itibarla bir çok mekteplerde yeni şubeler açılmıştır. Geçen seneye kadar ders yılı başında talebenin yeniden kayıtlarını yenileştirmeleri lâzımdı. Bu usul bu sene değişmiştir. Başka mekteplere nakledilen ve yahut yeniden kaydedilenler müstesna olarak eski talebe için kayıtlar yenilemeğe lüzum görülmemektedir. Maarif müdürlüğü, bir mektepten diğer bir mektebe nakil muamelesinin aynı muntakadaki mektepler arasında yapılmasını yasak etmiştir. Bu talebe, ancak diğer muntakadaki mektebe nakledilecektir.

Garip bir usul

Vefa civarında eski bir kütüphaneye gitmem lâzımgeldi. Burası eski bir medrese idi. Üniversitenin bir çok şubeleri buraya pek yakın olduğu için bir çok talebe gençler grup grup kütüphaneye geliyordu.

Beni buraya getiren rehberimle beraber içeriye girerken arkadaşım:

— Ayakkabılarını çıkaracaksınız!.. Dedi.

Şaşırđım. Kütüphaneye girerken ayakkabı çıkartmak pek tuhafıma gitmişti. Evvelâ arkadaşımın söylediğini yanlış anladım sandım ve sordum:

— Ne dedin? Anlamadım...

O biraz evvel söylediği şeyi tekrar etti:

— Ayakkabılar çıkacak!..

— Sebep? Kütüphaneye girmek için böyle bir kayıt kuyud var mı?

Arkadaşım gülümsedi:

— Yoook... Yok ama burada âdet olmuş. Ayakkabılar çıkacak!..

Hakkaten kütüphanenin kapısı önüne sıra sıra dizilmiş bir sürü ayakkabı vardı. Fakat bu kütüphanedeki bu garip âdeti bilmiyen bazı talebe gençler ilk defa buraya geliyordu.

Bu âdeti görünce içlerinden:

— Başka kütüphaneye gideriz... Diyip dönenler de çoktu. Gelenlerden bir kısmı da kapıda çömelmişler, iskarpinlerinin bağlarını çözmeğe çalışıyorlardı. Tabii kütüphanede terlik filân olmadığı için bir çok kimseler taşların, hasırların üzerinde çorapla doluyorlardı.

Ayakkabımın bağlarını çözerken, sonra çorabımla soğuk taşlar üzerinde yürürken düşünmeğe başladım.

Başka memleketlerde kütüphanelere olan râğbeti arttırmak için ne lâzımsa yaparlar.

Meselâ dünyamızın en büyük kitap sarayı olan Washington'daki «Kongre kütüphanesi» nde gelenlerin dışarıya çıkmamaları için, hariçten çok ucuz bir lokanta, dışarıdan yemek getirenlerin bunları ısıtmaları için tesisat, boş sofralar, rahat yemek koltukları, yaz kış, en güzel buzlu su vardır.

Buraya yemeğe gelenler bedava havagazından, elektrikten istifade ederler. Kütüphane hademesi tarafından kendilerine bedava hizmet edilir, iyi su verilir, kürdan, peçete yerine kâğıd mendiller getirilir. Tuz, biber ve saire bedavadır. Daha bu gibi kütüphanelerde halka bir çok kolaylıklar gösteriliyor. Bunun için Vefadaki kütüphanede ayakkabı çıkarmak âdeti benim pek tuhafıma gitti.

Bu usulün bir tek mânası vardır:

Râğbeti azaltmak...

Hikmet Feridun Es

Parasız rakı vermiyen gazino sahibini dövenler mahkûm oldu

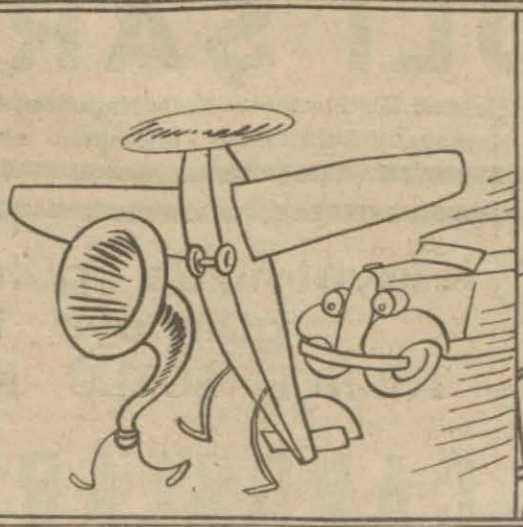
Mustafa ve Ahmed adlarında iki kişî Beyoğlundaki bir gazinoya giderek parasız rakı içmek istemişler, arzularını yerine getirilmeyince bunlardan Mustafa gazino sahibi Hakkıyı tokatla dövmeye kalkışmıştı. Gürültüye polisler üzerlerine atılıp dövmeğe başlamış ve polislin belinden tabancasını almak istemiştir.

Zorlukla yakalanan bu iki kişî aslıye dördüncü ceza mahkemesinde muhakeme edilmişler, suçları sabit olduğundan Ahmedin 32 gün hapsine ve 31 lira para cezası ödemesine, Mustafa'nın da üç gün hapsine karar verilmiştir.

Bay Amca evde!..

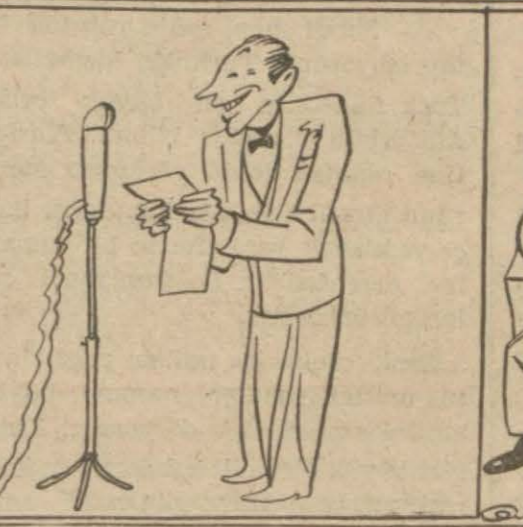
— Dün gece radyonun ağzından dünyayı dinlerken düşündüm bay Amca!.. Tevekkeli Ankara radyosunun bu kadar mükemmel olmasına dikkat edilmiyor...

... Medenî ihtiyaçların en önünde yer alan bir şey, elbette böyle dikkat ister...

... Dinleyici artık iki plâkla dört heyheye eyvallah demiyor...

... Düşün bir kere, sazın, sözün iyisini anhyan bir kütleyi hoşnud etmek ne zor şey!..

B. A. — Evet!.. Baksana, bu yıl da konservatuvara iki yüz kişî müracaat etmiş!..

Barbaros türbesinde dün büyük merasim yapıldı

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Barbarosun türbesi etrafındaki evlerin pencerelerinde kesif bir kalabalık vardı. Büyük kahramanın mezarı başında asırlardanberi bu derece büyük bir kalabalığın toplanmadığı muhakkaktır.

Barbarosun türbesinin önü bir takım küçük dükkânlar ve duvarlarla kapalı olduğu için maalesef gelenler içerisini göremiyorlardı. Büyük kahramanın vasiyetinde: «Beni denize bakan bir yere gömünüz.» denilmesine rağmen türbenin önü kapatılmıştı ve deniz görünmüyordu. Gelecek sene buranın açılacağını ve Barbarosun mezarından deniz görüneceğini işterek, müteselli olduk.

Saat tam onda toplar atılarak ve vapurlar düdükle çalarak merasim başladı. Barbarosun mezarı önündeki direğe, İstiklâl marşı çalınarak, bayrak çekildi. Bu esnada direğin yanında Barbaros denizcileri kıyafetinde iki kişi duruyordu.

Bayrak çekme merasiminden sonra bahriye talebesi tarafından havaya üç el silâh atıldı. Barbarosun türbesine çelenkler konuldu. Barbarosun ruhu için bir dakika süktan sonra evvelce hazırlanan kürsüye vali Muhiddin Üstündağ gelerek şu nutku söyledi:

«Arkadaşlar,

Önümüzde gurur ve istigna ile, fakat bihakkin bekleyen çok önemli bir vazife var. Bu vazife Türk milletine, Türk vatanına ölçsüz yararlıklar gösteren, millî tarihimizi efsaneler derecesine yükselmiş yepyeni ve yığın yığın mefahirle dolduran büyük adama örneksiz, eşsiz, Türk amiralinin karşı yerden göğe kadar hak ettiği millî kadirşinaslık borcumuzdur.

Yıllar ve yıllardır üzerine dikkatimizi ve kıymet bilen himmetimizi çevirmedığımız için omuzlarımızda büyük millî bir günah ve ayıp gibi duran bu çok mühim borcu bugün millet adına ödemek ile bu ağır yükten kurtuluyor, ferahlıyoruz.

Büyükülüğün ve kahramanlığın kıymetine, hakikaten büyük ve kahraman yaratılmış onların lâyıkile takdir edeceklerine yeni bir delil olarak söylemek gerekir ki bize tarihimizin hakiki büyüklerini ve mefahirini aramak, onların millî varlıklarındaki yerlerini ve değerlerini tebarüz ettirerek tebci etmek imkân ve şerefi, gene en büyük Türk evladı olan Atatürkün milletine bağışladığı kutsal devirde ve idarede müyesser olmuştur.

Temsil ettiği hükümet rejiminin karakterine sadakatle bağlı olan sayın Başvekil Celâl Bayar şimdiye kadar büyük Barbarosun varlığı etrafına çöken ihmal ve nisyânın devam etmesine tahammül edememiş, müşârunileyhin şerefile münetasip bir kutlama emretmiştir.»

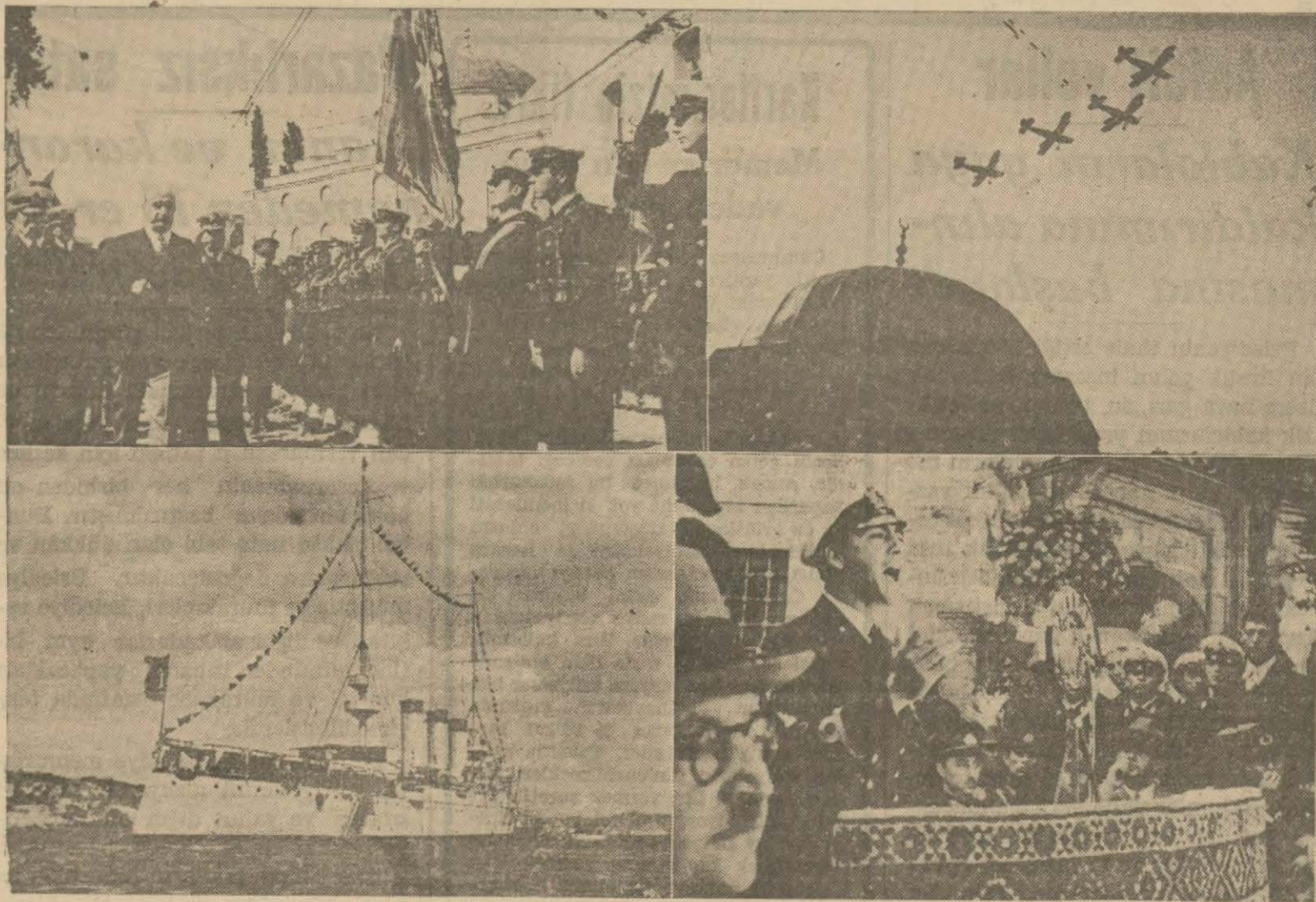
Vali Muhiddin Üstündağ bundan sonra Barbarosun hayatından bahsetmiş ve onun Akdenizdeki büyük kahramanlıklarından bahsile büyük Türk amiralinin:

«Akdeniz dalgalarında boğulayım», «bir avuç suyuna bütün Cezayir feda olsun.» dediyecek kadar kalbindeki meslek aşkını ve sevgisini genç denizcilerimize örnek tutar ve onun mukaddes ruhu önünde hürmetle eğilirim.» diyerek sözlerini bitirmiştir.

Bundan sonra en genç denizcilerimizden Hüseyin Önel kürsüye gelerek son derece ateşli bir hitabe irad etmiştir:

«— Bu mezarda bundan takriben dört buçuk asır evvel Türk deniz tarihine altın yazılarla yazılan kahramanlık ve şecaat destanlarını okuyup derin bir iftihar duyarak andığımız yüce kahraman büyük Türk amirali Barbaros Hayreddin yatıyor...

Barbaros Hayreddin Selânikte Yence Vardal ehâlisinden Yakup beyin oğludur. Midillinin zaptı üzerine Yakup bey adada muhafız olarak kaldı. Barbaros kardeşile denize ve deniz ticaretine heves etti. Bir müddet sonra da derya kaptanı oldu.

Yukarıda Vali ve Belediye reisi Deniz lisesi talebesini teftiş ederken ve bir tayyare filomuz türbenin üstünden geçerken, aşağıda Hamidiye donanmış halde, en genç bahriye zabitanın nutku

Barbaros Hayreddinin bir çok meşhur vakalarından birisi de bugün dördüncü asır yıldönümünü kutlamağa toplandığımız Preveze muharebesidir. Bu uğraşta Barbaros Hayreddin, Anderya Doryanın kumandasındaki 302 si büyük olmak üzere ceman 600 parça gemisine mukabil 122 harp gemisile çarpıştı. İlk olarak muharebe sahasından düşman amirali kaçtı.

Bunun üzerine filoda bir panik başladı. Bundan istifade eden Barbaros filosuna tahrip ateşi emrini verdi. Az zamanda düşman gemilerinin bir kısmı batırıldı. Mühim bir kısmı da yakıldı.»

Hatip bundan sonra Barbarosun ruhuna şöyle hitap ile: «Ey yüce kahraman denizci! Sana lâyık torun olmağa çalışıyoruz. Sana derin saygı ve sevgiler getirdik.» demiş, bu kutlu günü denizcilere gösteren Atatürke ve Başbakana şükranlarını ifade etmiştir.

Bundan sonra halk namına muharrir Abidin Daver güzel bir nutuk söylemiş, Barbarosun ruhunu uzun uzun tahlil ederek:

«— Gerçi Barbaros Hızır reis adile bir korsan olarak işe başlamış, fakat hiç bir korsan ve hir amirale nasip olmyan sayısız muvaffakiyetler, galebeler ve zaferler kazanarak bütün Avrupa denizcilerine pes dedirtmiştir.

Barbarosun en büyük meziyeti onun milliyetperverliğe bağlılığıdır. Barbaros Şimali Afrikada kurduğu büyük devleti küçük bir sancak beyi tevazu ve mahviyetile o zamanki Türk imparatorluğuna takdim etmiştir. Milliyetperverliğin bugünkü revaçta bulunmadığı bir asırda Barbaros Türklüğe öyle candan bağlı idi ki damarlarındaki temiz Türk kanının emrine itaat ederek kaptanı derya tuğunu hükümdarlık taç ve tahtına tercih etti.»

Abidin Daver yüzünü Barbarosun mezarına çevirerek şunları söyledi:

«— Şimdi sana, senin ruhuna hitap ediyorum. Türklüğe hizmetlerin, Türk milletinin en büyük evladı Atatürkün devrinde bilindi. Vasiyetine rağmen denizi görmiyen mezarının etrafı açılacak, büyük bir bahçe yapılacak ve buradan bir zamanlar demirlediğin Boğazın mavî suları görünecektir.

Seni, senin bu millete yaptıklarını unutan nesiller namına, büyük amiral senden özür diliyorum. Senin gibi büyük bir millî kahramanın kadriyi ancak Atatürk gibi millî kahramanların en büyüğü bildi.»

Nutuk söylenirken bir tayyare filomuz Barbarosun türbesi üzerinde uçuşlar yaparak, büyük kahramanı

selâmlıyor, havadan çiçekler atıyordu.

Nutuklar bittikten sonra vali B. Muhiddin Üstündağ merasime iştirak eden askeri ve talebeyi teftiş etti.

Bundan sonra merasime iştirak edenler motörlerle amiral gemisine gittiler. Biraz sonra amiral gemisile türbe arasında deniz geçit resmi başlandı.

Bu geçit resmine Hamidiye, Peykisetvet harp gemileri, Şirketihayriyenin 71, 76, 75 numaralı vapurları, Sus, Trak, Akayın Heybeliada vapurları ve sair deniz vasıtaları iştirak ettiler.

Deniz geçidinde Barbarosun türbesini selâmladılar.

Barbarosun türbesinden dönen as-

ker ve talebe Taksime çıkarak âbideye çelenkler koydular.

Gece şehirden ve deniz müesseselerinde büyük tenvirat yapıldı.

ZORO
"KAMÇILI ADAM,"
2 Devreli tekmlî birden
Baştan aşağı heyecan, hareket ve macera film
BUGÜN
ALKAZAR
Sinemasında başlıyor

SÜMER sinemasının
Yeni sinema mevsiminin ilk açılış programı
SIRNAŞIK KADINLAR
HENRY GARAT — BETTY STOCKFELD — ARMAND BERNARD

PANGALTI AKIN SINEMASINDA
1938 Broadway Melody || Bir gecede 3 cinayet
ROBERT Taylor — Eleanor Powel || ROBERT YONG
Gündüzleri 2,30 gece 9 da 2 film birden

SON DAKİKA ÇAMBÖRLEYN-HİTLER GÖRÜŞMELERİ SINEMADA
İngiltere Başvekilinin Londradan hareketi — Münih geliş — Bertsgarten de Hitlerle buluşması — Fransız Başvekilinin Daladier'nin Londraya hareketi — Chamberleyn'le buluşması ve saire
Bu akşam **MELEK** sinemasında programa ilâve olarak gösterilmektedir.

MELEK Sineması Bu akşam muazzam Filmler Serisine başlıyor
NEVYORK'un MEŞHUR METROPOLİTAN OPERASI PRİMADONASI, ALTIN SESLİ
GLADİES SWARTHOUT ve JEAN KİEPURA
tarafından harikulâde bir surette yaradılan MUZZAM ve MUHTEŞEM Bir ŞAHESER
NAPOLI ŞARKICISI
Büyük Mizansenli — Gayet Eğlenceli Bir Mevzu — Nefis Napoliten Şarkılarla beraber Romeo Jüliyet Operasının en meşhur parçaları — Numaralı koltukların erkenden aldırılması rica olunur. Telefon: 40868

YARIN AKŞAM İPEK Sinemasında Hayatınızda gülmediğiniz kadar gülmeye hazır olun
TÜRKÇE SÖZLÜ KAHKAHA TUFANI
ÜÇ AHBAP ÇAVUŞLAR EĞLENİYOR
Geçen sene şehrimizde gösterilen bir tek filmi bütün kalpleri kazanan emsalsiz komiklerin herkesi kahkaha-dan bayıltacak derecede gülünçlü büyük filmi.

SÜMER Sineması

Sinema sezonu başlayıp Beyoğlu birinci vizyon sinemaları açıldığı halde SÜMER sinemasından hâlâ ses çıkmadığını göreyerek merakımızı gidermek için sinema müdüriyetine müracaatla tahkikat yaptık. Neticesini sinema meraklı okuyucularımıza bildiriyoruz.

Açıldığından beri şatafatlı halkı aldatan reklâmlardan çekinerek sessiz, sükûn içinde müşterilerini memnun etmek için çalışan ve buna muvaffak olan bu sevimli sinema, bu mevsim halka kapılarını büyük bir sürprizle açacaktır. Sümer, bu sene tamamen değişmiş, büyümüş lüks koltukları fazla-laşmış balkon genişletilmiş ve salon tamamen yenilenerek modern bir şekle sokulduğu gibi pek yakında dünyanın son icadı olan (Mirafonik) sessizli tertibatlı tehzizi için de tedbir alınmıştır.

Filmlerine gelince: Sümer bu sene filmlerini de hakiki bir fedakârlık yaparak beynelmilel filmlerin arasından uzun tecrübelerine istinaden halkı bütün zevk ve temayüllerini nazarı dikkate alarak seçmiştir.

Aşağıda isimlerini yazdığımız bu filmlerden maada Türkçe sözlü olarak Seygülinin göz yaşları, Yaşasın aşk, Millî inkılabımızı gösteren Beyaz Esire, Bealbek harabelerinde ve Sivastapol filmberi bulunduğu gibi bir buçuk seneden beri yeni ve eski dünyayı çalkaladılarak Şarlonun filmleri de dahil olduğu halde şimdiye kadar filmcilik tarihinde hiç bir kordelânın kazanamadığı çılginca bir muvaffakiyet kazanan Walt Disney'in Pamuk Prenses ve Yedi cüce filmi de temin etmiştir. Gazetelerimizin hemen hepsinin az çok bahsettiği ve bütün dünyada aylardan beri oynamakta olan ve bilet tedarik etmek için halkı günlerce sinema kapılarında bekleten bu film memleketimizde de hakiki bir hâdise teşkil edecektir. Sumerin bu mevsim göstereceği filmlerden başlıcaları:

Ne şeker şey — (Deanna Durbin), Katya, Paris Çiçeği — (Danyel Daryö), Şangay faciası, Herkül (Gabi Morley) Ütimateom (Dita Parlo) Sokak şarkıcısı, İki ahbablar (Fernendel) Ateş diyarı, Yaşayalım (Tito Şipa) İki açık göz (Milton) Tali yıldızı (Meglemoneye) Aile meleş (Betti Stokfel) Kadın hırsız (Anni Duko) Tatlı zehir Mari Bel bunlardan başka Deanna Durbin; Şari Buaye, Danyel Daryö ve Fred Asterle Cince Roger'in çevirmekte olup henüz isimleri tesbit edilmeyen filmleri.

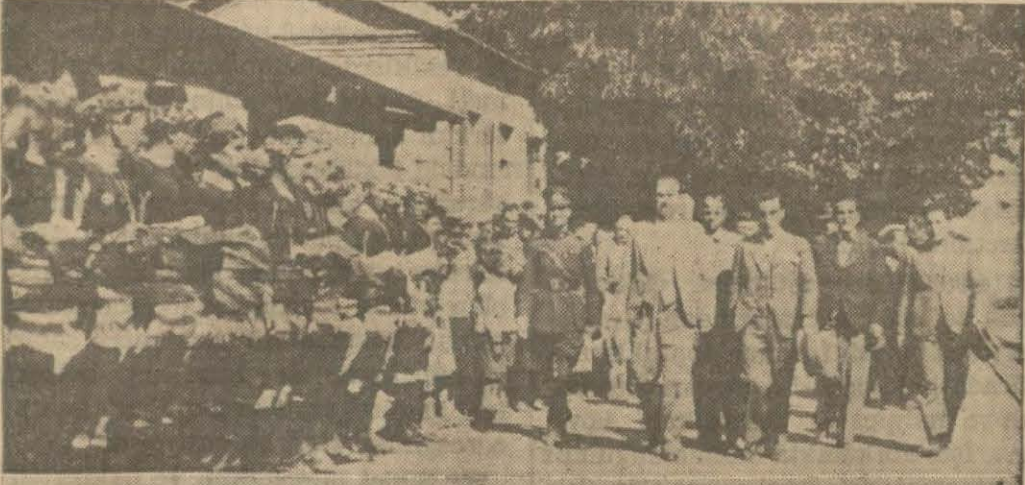
Bu programla Sumerin bu sene halkın bütün zevk ve arzularını fazlasile tatmin edecek bir sinema olduğuna hiç şüphe etmiyoruz.

Kaybolan tayyare henüz bulunamadı

Moskova 27 (A.A.) — Gizodobovanın tayyaresi dün de bulunamamıştır. Araştırmalara devam edilmektedir.

Kuşadası kermesi çok parlak oldu

Kermes üç gün sürdü, muhtelif eğlenceler, oyunlar tertib edildi

Kuşadası kermesinde davetiler, deniz yarışları ve ziyafet sofrası

İzmir (Akşam) — Bergama ve Gölcük kermeslerinden sonra yıla yetin üçüncü kermes eğlenceleri, son hafta içinde Kuşadasında yapılmıştır. Yurdumuzun zengin ve tabii güzellikleri bakımından ayrı hususiyetleri bulunan Kuşadası kazası, kermes eğlenceleri sayesinde pek çok halkı toplamıştır. Gene kermes eğlenceleridir ki İzmirden hususi tren, otomobil ve otobüslerle pek çok halkın Selçuk nahiyesindeki aşarınatıkayı ve Efes harabelerini ziyaretlerini temin etmiştir. İzmirden ve civar kazalarla köylerden gelen pek çok halk, atalarımızdan kalma cird, çop kaldırma oyunlarını, Zeybek, Bengi, Harmandalı gibi millî oyunlarımızı seyrederek, kaza gençliğinin verdikleri müsamerelerde temsil ettikleri muhtelif piyesleri göreyerek, emsalsiz tabiat güzellikleri karşısında unutulmaz hatıralar edinmişler, yerlerine neşe içinde dönmüşlerdir.

Kuşadası kermesi, üç gün devam etmiştir. İlk gün Kuşadası kazasının Selçuk nahiyesinde geçmiştir. İzmirden giden davetliler, Selçuk istasyonunda kalabalık halk ve efeler tarafından karşılanmışlardır. Kuşadası gençlerinin teşkil ettikleri muzika takımı, muhtelif parçalar çalarak davetlileri eğlendirmiştir.

Selçuk kermesi, Cumhuriyet meydanında yapılan toplantıda Atatürk heykelinin önünde kaza kaymakamının söylediği bir nutukla açılmıştır. O gün Efes harabeleri, Selçuktaki Aydınoğlu İsbey camii gezilmiş, Odeon mabedlerinde köylülerin cura, kabak ve sazlardan mürekkep takımı, yanık türkülerle konserler vermiş, zeybek oyunları oynanmıştır. Aynı zamanda bir de ehil hayvan sergisi açılmış, iyi yetiştirilmiş hayvanların sahiplerine ikramiyeler verilmiştir.

Kuşadası günü: Kermes eğlencelerinin ikinci günü Kuşadası merkezinde geçmiştir. Gençler, deniz sporlarında ne kadar ileri vaziyette bulduklarını kermes davetlileri şerefine yaptıkları müsabakalarla göstermişlerdir. Kuşadasında da muhtelif eğlenceler, oyunlar tertip edilmiş, zeybeklerin toplu ve tek oyunları çok takdir olunmuştur. Millî kıyafetli yetişmiş Türk kızlarının millî oyunları çok beğenilmiş, kızlar içinde Kuşadası Parti başkanının kızı Necla birinciliği kazanmıştır. Gece, sabaha kadar devam eden ve çok neşeli geçen bir balo verilmiştir.

Aziziye günü: Kermesin üçüncü günü Aziziye çamlıklarında geçmiştir. Aziziye kermesine valimiz B. Fazlı Gülecin fevkalâde meşguliyeti sebebiyle İzmir valisi muavini B. Cavid Ünver, mebuslarımız, ecnebi devletlerin İzmir konsolosları, bir çok ailelere iştirak etmişlerdir. Davetliler şerefine bir ziyafet verilmiş, muhtelif eğlenceler, millî oyunlar yapılmış, gençler gürleşmişlerdir.

Kuşadası kermes eğlenceleri, çok neşeli ve istifadeli geçmiştir.

Emniyet memurları

Yakında bazı nakiller ve terfiler olacak

Emniyet umum müdürlüğünün, yakında yapacağı umumî nakil ve tebedüller arasında İstanbul zabıtası erkânı meyanında da esash değişiklikler olacağı beklenmektedir.

Bu cümleden olmak üzere şube müdür ve muavinleri arasından bazıları taşra emniyet müdürlüklerine terfiyen tayin edilecekler, polis enstitüsünü bitirenler arasından bir kısmı emniyet âmirliklerine tayin olunacaklardır. Bundan başka emniyet müdürleri arasında bir nakil yapılacak, uzun müddet şarkta kalanlar garbe alınacak, garp-tekilerden bir kısmı da şark vilâyetlerine gönderileceklerdir.

Yakında yüksek tasdikten çıkacak olan İsteminin tabikatına gelecek ay başı geçilecektir.

Şibinkarahisarda yağmurlar
Ş. Karahisar 27 (A.A.) — Birkaç gündüzenberi ziraat için çok faydalı yağmurlar yağmaktadır.

Bu sene dünyanın her tarafında buğday mahsulü bol olmuştur. İngilterede yapılan hesaplara göre bu mahsulün değeri 950 milyon İngiliz lirasıdır. 934 senesi mahsulünün kıymeti 530 milyon sterlindi. Büyük buhrandan evvelki yılda, yani 928 de dünya buğday mahsulünün kıymeti bir milyar yüz milyon İngiliz lirası idi.

Yukarıdaki kıymetler arasındaki büyük farklar az veya çok mahsulün olmasından ziyade fiat istikrarsızlığından ileri gelmiştir. Bu gayritabil tafavüt ve farklar hakkında bir fikir edinmek için İngilterenin başlıca hububat piyasası olan Liverpooldaki piyasaya bakmak kâfidir.

1937 senesi 13 Eylülünde Liverpoolda bir kental (on iki buçuk kilodur) buğdayın kıymeti 8 şilin 3 pens iken bu sene Eylülünün on üçünde 4 şilin 8 penese düşmüştür.

On iki ay içinde buğday fiatının yarıyarıya inmesi buğday yetiştiren ve ihrac eden memleketlerin köylüsü için felâket ve sıkıntıdır. Köylünün satın almak kudreti azalması bunun sarfettiği sanayi mamulâtının azalmasını istilzam etmektedir. Neticede sanayi amelesi arasında da işsizlik ve müzayaka çoğalmaktadır.

Bu sene cihan buğday piyasasının yarıyarıya inmesinde başlıca âmil tabiatın bu sene bahsettiği fevkalâde bereket ve mebzuliyettir. Bu sene mahsulün çok olmasında diğer bir âmil de evvelki senelerdeki kuraklık dolayısıyla az mahsul yetiştirme fiatlarının yükselmesi üzerine zeriyaatın çoğaltmış olmasıdır.

Bu sene buğday zerolunan saha, 1932 ilâ 1936 senelerinde buğday eki-

Bu sene dünya buğday mahsulü diğer senelerden çok bereketli olmuştur

Buğday fiatları 12 ay içinde yarı yarıya inmiştir. Fakat son zamanlarda harp tehlikesinin baş göstermesi üzerine buğday yeniden kıymetlenmeğe başlamıştır

len sahanın vasatısına nazaran yüzde 10 nisbetinde daha geniştir.

Bu sene bereket olmasaydı ve daha evvelki seneier derecesinde az mahsul yetmiş olsaydı. Fazla arazi ekilmiş olmasının bir zararı görülmiyecekti. Lâkin çok arazi zeredilmesi üzerine mahsulün de fevkalâde bereketli olması bütün hesapları altüst eder.

Şu kadar var ki son günlerdeki harp tehlikesi buğday piyasasının tam vaktinde bir derece imdadına yetmiştir. Şimdi yalnız iktisadçılar değil bütün dünya politikacıları da buğday mahsulüne en mühim bir siyasi ve askerî âmil olarak büyük kıymet veriyorlar.

Bu seneki buğday mahsulünün miktarına ait son tahmin ve hesaplar her tarafta ehemmiyetle takip edilmektedir.

Şimalî Amerikadaki İngiliz dominyonu Kanadada bu seneki buğday mahsulünün miktarı geçen sene miktarının tam iki mislidir.

Amerika müttehid hükümetlerinde de buğday mahsulü bu sene mükemmeldir. 1936 senesinde Amerikanın mahsulü kendi ihtiyacına kâfi gelmediğinden hariçten buğday cebine mecbur kalmıştı. Geçen sene ise mahsulü kendi ihtiyacına yetiştikten başka harice 100 milyon buşel (bir İngiliz killesi olup 25 kilodur) buğday ihrac etmişti. Bu seneki mahsulü daha bereketlidir. Kanada ile Amerika da buğday mahsulünün çok bereketli

olması cihan piyasasının sukutunda başlıca âmil olmuştur.

Avrupanın bu seneki buğday mahsulü geçen seneye nazaran 28 milyon buşel fazladır. Avrupanın başlıca buğday müstahsili memleketi bulunan Macaristan ile Romanyada bu seneki mahsul fevkalâde bereketli olmuştur.

Fransanın bu seneki buğday mahsulü geçen seneye nazaran 50 milyon buşel fazladır.

İtalyanın bu seneki mahsulü 1937 senesine nazaran 30 milyon buşel az olmakla beraber mahsulün az idrak edildiği 1936 senesine nazaran bereketlidir.

Almanyanın bu seneki buğday mahsulü geçen üç seneye nazaran daha bereketlidir. Lehistanın mahsulü de külliyettir. Küçük müstahsil memleketlerin vaziyetinde mühim bir değişiklik yoktur. Yalnız Hindistanda bu seneki mahsul geçen seneye nazaran hissolunacak derecede çoktur.

Dünyanın cenup nisfındaki müstahsil memleketlere gelince Arjantin bu seneki mahsulü 250 milyon ve Avustralyanınki 50 milyon buşel tahmin olunuyor. Fakat buralardaki zeriyaatın yetişmesi havaya tâbi olduğundan bu hesaplar kuru birer tahminden ibaret bulunuyor.

1938 senesi dünya buğday mahsulünün yekünü 4 milyar 227 milyon buşel tahmin ediliyor. Bu miktar geçen sene dünya mahsulüne nazaran 401 milyon buşel fazladır. Bu kadar bereket karşısında dünya piyasasının düşmesi tabiidir. Yalnız harp tehlikesi sukutun önünü almıştır. Harp çıkarsa bütün dünyada en ziyade aranan meta buğday olacaktır. — F.

İki yangın

Eski bir köşkün bir kısmı yandı

Dün saat on dörtte Paşabahçede Sultanîye çayırında B. Nusrete ait bir yahdan yangın çıkmış, kısa bir müddet zarfında eski ve ahşap yalının kısmı âzami yanmıştır. Üsküdar itfaiyesinin gayretile ateş daha fazla genişlemeden söndürülmüştür.

Yangının sebebi zabıtaca araştırılmaktadır.

Büyükparmakkapıda B. Agoba ait Özgayret apartimanının kalorifer dairelerinde ocak etrafındaki tahtaların tutuşmasıyla yangın çıkmış ise de vaktinde yetişen Beyoğlu itfaiyesi ateşi olduğu yerde söndürmüştür.

İzmitte bir gazetenin 14 üncü yılı

İzmit 27 (A.A.) — Şehrimizde çıkmakta bulunan Türk Yolu gazetesinin on dört yaşına basması münasebetile dün Halkevi salonunda gazete tarafından bir toplantı tertip olunarak bir çay ziyafeti verilmiştir. Bu ziyafette şehrimiz büyüklüklerinden bazı zevatla gazetenin bütün muharrir ve yardımcıları hazır bulunmuş ve muhtelif hatipler tarafından gazetenin vilâyetimize yapmış olduğu hizmetler hakkında sözler söylenmiş ve muharrirler, gazetede çıkmış olan yazılarından bazıları okumuşlardır. Ziyafet, üç saat samimî bir kültür ve edebiyat havası içinde geçmiştir.

Bir işçi başına düşen kalasla yaralandı

Nişantaşında yeni bir apartiman inşaatında çalışan Mustafa isminde biri, başına düşen bir kalas parçasıyla ağır surette yaralanmış, tedavi için Amerika hastanesine yatırılmıştır. Kalasın düşüşünde hariçten bir kimsenin taksiri olup olmadığı zabıtaca araştırılmaktadır.

İstinye cinayeti muhakemesi

Suçlu Mustafa katilde alâkası olmadığını söylüyor

Bir müddet evvel İstinyede ağabeyinin nişanlısını kaçıran Mehmedî tabanca ile öldürmekten maznun Mustafa'nın muhakemesine dün ağır ceza mahkemesinde başlanmıştır.

Son tahkikatın açılmasına dair iddianamede Mustafanın, Mehmedî taammüden öldürdüğü iddia edilerek ceza kanununun 450. maddesine göre cezalandırılması isteniliyordu.

Evrak okunduktan sonra maznun Mustafa sorguya çekildi, suçunu inkâr ederek şunları anlattı:

— Ben Mustafayı vurmadım. Bana iftira ediyorlar. Vaka günü çilekçi Hüseyin adında birinden alacağımı istemek üzere Arnavudköyünden İstinyeye giderken yolda Ayazma mevkiinde Mehmedle karşılaştık. O zamanlar ben Katina adında bir kızla nişanlanmıştım. Mehmed yolda karşıma çıkınca yanına sokularak bundan sonra Katina ile alâkamı kesmemi söyledi. Sebebini sorunca da: «Eğer bu sözümü dinlemezsen seni öldüreceğim.» diyerek üze-rime atılıp sövmeğe ve yumrukla döymeğe başladı. Bir aralık bana silâh da çekti. Ben oradan zorlukla kaçtım. Onu ben vurmadım.

Şahid olarak dinlenen sivil polis memuru İsmail de şu ifadeyi verdi:

— İstinyede Ayazma deresinde cinayet olduğunu haber alarak arkadaşım Hasanla beraber oraya gittik. Mehmed ağır yaralı olarak derenin kenarında yatıyordu. Kim tarafından vurduğunu sorduğumuz zaman: «Beni kahveci Mustafa vurdu.» dedi. Derhal imdad otomobili getirterek kendisini hastaneye kaldırdık. Yolda giderken de: «Ben vaktile Mustafanın kardeşinin nişanlısını kaçırmıştım. Bu yüzden aramız açıldı. Mustafa intikam almak istiyordu ve şimdi de burada kar-

Kıskançlık

Bir kadın başka bir kadını sokak ortasında dövdü

Hicran adında bir kadın, tamdiği Seher adında bir kadının kendi kocasıyla münasebet tesis ettiğini duymuş ve geçen gün sokakta Sehere raslayınca üzerine atılarak küfredmiş ve tekme, yumrukla kadını dövüp yere yuvarlamıştır. Gürültüye gelen polisler kavga kadınları yakalamışlar, Hijran davacı olduğunu söylediği cihetle ikisini de adliyeye vermişlerdir.

Dün Sultanahmed üçüncü sulh ceza mahkemesinde yapılan muhakeme neticesinde Seherin sokak ortasında Hijranı dövdüğü ve hakaret ettiği sabit olduğundan 31 gün hapsine ve 6 lira para cezası ödemesine karar verilmiştir.

Seher mahkemede tevkif edilerek tevkifhaneye gönderilmiştir.

Alacak meselesinden kavga

Aksarayda oturan Ali ve Şevki isimlerinde iki arkadaş bir alacak meselesinden kavga etmişler; Şevki, Aliyi demirle başından yaralamıştır.

Polis, Aliyi tedavi altına almış, Şevkiyi yakalamıştır.

Etrüsk dün Mersine gitti

Geçenlerde limanımıza gelen Denizbankın Etrüsk vapuru dün ilk seferini yapmak üzere Mersine doğru hareket etmiştir. Etrüsk bir defaya mahus olarak Fethiye ve Rodosa da uğrayacaktır.

«Şilasınca beni vurdu» dedi. Onu hastaneye bıraktıktan sonra Mustafayı yakalaçık. Mustafa karakolda verdiği ifade suçunu itiraf ederek yolda Mehmedin silâh çektiğini ve kendisi tabancasını çekerek Mehmed'i öldürdüğünü söyledi. Halbuki biz Mehmed'i yaralı bulduğumuz zaman üzerinde ve yanında silâh yoktu.

Diğer şahidlerin celbi için muhakeme başka güne bırakıldı.

B. Hitler ricat kapısını tamamen kapamamış

İngiliz gazeteleri tehdidkâr lisana teessüf etmekle beraber buna memnun oluyorlar

Fransa, İngiltere ve Sovyet Rusyanın Çekoslovakya'ya yardım kararı Amerikada heyecan uyandırdı

Londra 27 (A.A.) — Londra gazeteleri Hitlerin nutkündeki tehdidkâr tecavüzkârane lisani teessürle karşılamakla beraber itilâfîrîzîliğine rağmen Alman devlet reisinin ricat imkânlarını tamamen ortadan kaldırmamış olduğu noktasında ittifak etmektedirler.

Fransanın, İngilterenin ve Sovyetlerin birliğinin Çeklere yardımı hakkındaki beyanat hararetle karşılanmıştır.

Times gazetesi diyor ki: «Hitlerin nutku esasen tamamiyle makul olduğu teslim edilen bir talebin hiddetle, daha doğrusu tecavüzkâr bir lisana ifadesinden ibarettir. Nutukta Südet Almanlarının Almanya ile birleşmek hakkından bahsedilmiştir. Hitler şiddetli ve ölçsüz bir lisan kullanmış fakat müzakere kapılarını kapamamıştır. En mühim nokta da budur.

Harp çıkacak olursa buna Beneşin değil Hitlerin sebep olacağı her zamankinden daha açık bir şekilde anlaşılmıştır. Dün akşamki nutukta salâha doğru bir temayül, Godesberg notasına karşı biraz hürmet vardır. Çünkü Hitler nizamı temin etmek üzere İngiliz lejyonunu davet etmeğe hazır gibi görünüyör.

Müstakbel Çek devletinin garantisi meselesi hakkında Godesberg notasında hiç bir kayıt mevcut olmadığı halde nutukta bu cihet nazarı dikkate alınmıştır. Bu pek mühim bir noktadır. Fakat verilen bütün teminata rağmen siyasi efkârı umumiyele vahim şüpheler kalmıştır. Nazi rejiminin Çekoslovakya'ya karşı nihai tasavvurlarının neden ibaret olduğu anlaşılmamıştır.

Bu rejim bir milleti, yolunun üzerinde bulunduğu için katlederek büyük adımlarla Tunanın anbarlarına doğru mu gitmek istiyor? Hali hazırdaki buhranın arkasında teressüm eden büyük mesele budur. İngiltere adaletinin tecelli etmesini istiyor. Şimdiki ihtilâfta hüsnü niyetle derhal ve kuvvette müracaat etmeden bunun imkânı olduğuna kanidir. İki taraftan biri kuvete müracaat ederse diğer taraf ta aynı şekilde mukabele etmek mecburiyetinde kalır. O zaman adalet ve mantık ortadan kalkar ve kital başlar.»

Daily Telegraph gazetesi Hitlerin Südet mintakasından başka bir toprakta gözü olmadığını hakkındaki beyanattan şüphe etmektedir. Bu gazete Çekoslovak reiscümhuruna karşı savrulan tahkirlerin, şimdiki buhran esnasında sükûneti, vakarı Hitlerin heyecanlı hamleleriyle bir tezat teşkil

eden Beneşin bir devlet adamı olarak kazandığı şöhreti karartmayacağına ilâve etmektedir.

Daily Herald şöyle yazıyor: «İngiltere ile Fransa ve Sovyetler birliği neticeleri sükûnet ve emniyetle karşılayacaklardır. Bu devletler sulhün kurtulması için her şeye teşebbüs edildiyini bilmektedirler. Harp çıkacak olursa kabahat onlarda değildir. O zaman taahhüdlerini yerine getirerek çarpışacaklar ve bu mücadeleleri zulme ve haksızlığa galebe çalacaklardır.»

News Chronicle şöyle diyor: «Yarın parlamento toplandıği zaman belki İngiliz milletinin inhinâ kabul etmez bir şekilde ititihad ettiği görülecek ve bu manzara memleketini ve Avrupanın en büyük kısmını bir harp felâketine sürüklemeyen evvel Hitleri düşündürecekler.»

Amerikadaki akisler

Vaşington 27 (A.A.) — Havas ajansının muhabiri bildiriyor: Hitlerin nutku Vaşingtonda dikkatle dinlenmiştir. Alman devlet reisinin şiddetli lisani sureti umumiyele şiddetle tenkid edilmektedir. Amerika efkârı umumiyesi nutukta Reiscümhur Ruzveltin mesajından bahsedilmemesinden müteessir olmuştur. Nutkun hali hazırdaki buhranın esasına aid hususatta bir değişiklik husule getirmediği söylenmektedir.

Vaşington 27 (A.A.) — Çekoslovakya'ya bir taarruz vukuu takdirinde Fransa ile Rusyanın bu devlete yardım edeceğine dair İngiltereden gönderilen haber, B. Hitlerin söylediği nutuktan biraz sonra gelmiştir. Bu haber, büyük bir heyecan tevliid etmiştir. İngilterenin Fransa ile Sovyet Rusyanın yanında mevki alacağına dair olan haber, biraz sonra gelmiş ve uyandırdığı heyecanla Hitlerin nutkunu sönük bir hale getirmiştir.

Maamafih dünkü nutuk, mutad ke-tumiyetlerini muhafaza etmekte olan resmî mahafilde derin bir iztirap uyan-dırmıştır.

Alman gazeteleri ne diyor?

Berlin 27 (A.A.) — Havas ajansının muhabiri bildiriyor: Gazeteler Hitlerin nutkunun Almanyanın kuvvetinden ve Südetler meselesinin derhal halledilmesi lüzumundan bahseden kısımlarını ehemmiyetle kaydetmektedirler.

Berliner Tageblatt diyor ki: «Artık beklileyemeyiz ve beklememeliyiz. Dünyanın şimdiye kadar görmediği şekilde silâhlanmış olan bir millet Hitlerin arkasından gidiyor.»

İçki sofrasında karısını yaraladı

Polis carih kocayı yakaladı

Karagümrükte oturan Recep adında bir seyyar satıcı evvelki gece arkadaşlarından ikisini evine davet etmiş ve karısına da rakı sofrasını hazırlamıştır. Akşamdan üç arkadaş sofra başına oturarak içmeğe başlamışlar, bu sırada karısı bayan Seher de kocasının yanında bulunmuştur. İçki gece yarısından sonraya kadar devam etmiş. Bu sırada Recep Seherin bazı hareketlerinden şüphelenmiştir.

Rakının verdiği tesirle büsbütün kıskançlık damarları kabaran Recep Seher'e, odadan çıkıp gitmesini yavaşça ihtar etmiştir.

Seher, bu ihtarını dinlememiş ve odadan çıkmamıştır, sabrı tükenen Recep, yanında taşıdığı bıçağı çıkararak kadının üzerine hücum etmiş ve rasgele saplamağa koyulmuştur. Receptin arkadaşları, kadını ancak bir kaç yarıdan sonra onun elinden kurtarabilmişlerdir.

Vakadan haberdar edilen zabita; yaralı kadını tedavi altına almış, carih kocayı yakalamıştır.

Halis mi, değil mi?

Sirkeye boya karıştıran biri muhakeme ediliyor

Balıkpazarı civarında Dimitri adında biri esansla yapılmış suni sirkeye boya katarak tabii sirke namı altında satmak suçundan dolayı yakalanıp adliyeye teslim edilmiştir.

Dün Sultanahmed birinci sulh ceza mahkemesinde yapılan muhakemesinde Dimitri suçunu inkâr etmiş ve:

— Benim sirkerelerim suni değildir. Bunları Bozcaadadan getiriyoruz. Oranın üzümünü beyaz olduğu için sirke de renksiz oluyor. Müşteriler bunu bilmedikleri cihetle beyaz sirkeyi beğenip almıyorlar. Bunun için ben de hakiki beyaz sirkeye biraz boya katıyorum. Bu boya sıhate mazur değildir. demmiştir.

Şahidlerin celbi ve sirkeyi muayene eden doktorun da dinlenmesi için muhakeme başka güne bırakılmıştır.

Marakaz ve Sunat vapurları geliyor

Marmara hattında işlemek üzere Almanyanın Krup fabrikasında inşa edilen Denizbanka aid Marakaz vapuru hareket etmiş ve Akdenize gelmiştir. Bu vapur yakında limanımıza gelecektir. Yeni vapur, Trak ve Sus vapurlarının aynı tipindedir.

Bundan başka Adalarla Yalova hattında işlemek üzere sipariş edilen iki vapurdan Sunat vapuru da limanımıza gelmek üzere hareket etmiştir. Bu vapur, Feşrinievvelin ilk günlerinde limanımıza gelecektir.

B. Hitler Amerika reiscümhuruna cevap verdi

«Çekoslovakyanın, sülhu veya harbi istemesi Almanya'ya değil kendisine ait bir iştir,»

Berlin 27 — B. Hitler, Amerika Cümhurreisi B. Ruzvelte bugün verdiği cevapta, Almanya'yı, Çeklerden arazi talebinde bulunmağa mecbur eden sebepleri saydıktan sonra ez-cümle diyor ki:

«Çekoslovakya'da iç vaziyet çok fena bir şekil aldı. Politik zulüm ve tazyikler ve ekonomik buhran Südet Almanlarını korkunç bir sefalet içine attı. Vaziyeti anlamak için şu rakamları zikretmek kâfidir:

214,000 Südet mültecisi Çeklerin kanlı tedhiş politikalarından yegâne kurtuluş çaresini Alman topraklarına ilticada bulmuşlardır. Sayısız ölü, yaralı ve mahpus ve terkedilmiş köyler... İşte korkmakta haklı olduğumuz muhasamatı çok evvel açmış olan Çek hükümeti hesabına kaydedilecek şehadettir. Südet topraklarında yirmi yıldanberi hüküm süren ve bütün ekonomik hayatı felce uğratmak suretile bir harbin yaptığı bütün fenalıkları yapan gayri insani bir rejimden bahsetmiyorum. İşte beni Eylül ayında Nürnberg'de Çekoslovakya'daki üç buçuk milyon Alman karşı yapılan tazyike nihayet verilmesi icab edeceğine ve eğer bunlar haklarını bizzat istihlal etmezlerse bunu Almanyanın

yardımıyla yapacaklarını bildirmeğe sevkedilen vakalar bunlardır.

Muslihane bir tarzı halle varmak için son bir teşebbüs olarak 23 Eylül'de B. Çambörleyn'e verdiğim bir muhtıra daha evvel neşredilmiş olan cezrî rekiflerde bulundum. Çek hükümeti Südet bölgesinin Almanya'ya terkinî kabulden sonra, bu muhtıramdaki teklifler yalnız bu Çek vadinin süratle ve halisane bir surette tatbikini temine matuf bulunuyordu. Meselenin hüdusundan bugüne kadar olan bütün seyrini tedkik ederseniz, Alman hükümetinin hakikaten sabır ve muslihane bir tarzı hal bulmak için samimi arzu gösterdiğini teslim edeceğinize kani bulunuyoruz.

Bir Südet meselesinin ve hakikaten tahammül edilmez bir vaziyetin mevcudiyeti Almanya'ya aid değildir. Alâkadar olan insanların korkunç akibetleri, bu meselelerin hallinin hiç bir suretle gecikmesine imkân bırakmamaktadır. Müzakere yoluyla hakaniyetli tarzı hal tahakkuk ettirmek için bütün imkânlarla Alman muhtırasında baş vurulmuştur. Çekoslovakya hükümetinin barışı veya harbi istemesi meselesi Almanya'ya değil, kendisine ait bir iştir.»

Harp başlamadıkça önüne geçilebilir

(Baş tarafı 1 nci sahifede)

vakit bırakılırsa, bir sureti tesviye bulmak imkânı hasil olacaktır

Almanya'ya avdet ettiğimiz zaman, Hitlerin Südet topraklarının derhal tesliminde ve Alman kıtaatı tarafından derhal işgalinde ısrar ettiğini görebir birdenbire hayret ettim.

Evvelece alınan tedbirlerle binaen, bu hatı hareketi makul bulmadığımı söyleyeyim. Eğer bu hatı hareket, Çek hükümetinin vaidlerini infaz ve mezkûr araziye terk hususunda Hitlerin duyduğu herhangi bir şüphe den ileri gelyorsa İngiltere hükümeti namına Prag hükümetinin verdiği sözü garanti ediyorum ve bizim vadedimizin hiçbir tarafta istihdaf edilmeyeceğine eminim...

Eğer bir şeye yarayacağımı bilsem, Hitler'e üçüncü bir ziyarette bulunmakta katıyen tereddüd etmem. Fakat bu anda tavassut sahasında faydalı olacak fazla birşey yapacağımı ümit etmiyorum.»

Çambörleyn, İngilizlerin bu arada yapmağa mecbur oldukları birçok şeyler bulunduğunu, memleketin hava müdafaası, polis ve kara ordusu için gönüllülere muhtaç olduğunu söylemiş ve maamafih, bundan hiç kimsenin telâşa düşmemesi lâzım gel-

diğini ehemmiyetle kaydettikten sonra demiştir ki:

«Bu tedbirler, bu geçirdiğimiz anlarda her hükümetin tevessülüne mecbur olduğu tedbirlerdir. Fakat bunlar, ne harbe katıyen karar verdiğimizizi, ne de harbin katı olduğunu ifade etmez. Büyük ve kudretli komşusunun karşısında bulunan küçük millete sempatiğimiz ne olursa olsun, münhasıran bu küçük millet için Büyük Britanya imparatorluğunu kâmilten bir harbe sürükliyeceyiz. Eğer biz harbedeceksek, bu meseleden daha geniş meseleler için olabilir...»

Enternasyonal ihtilâflar benim kâbusumdur. Eğer her hangi bir millet olursa olsun, dünyaya cebir ve kuvvetle hâkim olmağa karar verdiğine kani olursam, ona karşı mukavemetin lâzım geldiğine hükmederim. Hürriyete iman etmiş olan milletlerin böyle bir tahakküm altında yaşamaları, bir yaşayış değildir.»

Çambörleyn, bir harbe girişmeden evvel büyük davaların mevzuubahis olduğuna emin bulunmak lâzım geldiğini hatırlattıktan sonra, İngiliz milletini hâdiselerle âzamî sükûnetle itirazla davet etmiş ve sözlerini şöyle bitirmiştir:

«Harp başlamadığı müddetçe onun önüne geçmek ümidi mevcuttur.»

MEŞ'UM KADIN

Aşk ve macera romanı

Nakleden: (Vâ - Nû)

Tefrika No. 19

Yetimlerin menfaatine verilen bir müsamereye Refika hanımefendi misafirleri ve Leman gitmek üzere hazırlanıyorlardı. Cenân bunu fırsat telâki etti. Zira kocası da o gün akşama kadar bir işle meşgul olduğundan geleceğini söylemişti.

Otomobillerin taammümü sayesinde şimdi artık Pembenin köyüne gitmek pek kolay! Sabah çıkar, Akşam gene İzmire dönebiliriz. Başağrısını bahane ederek müsamerede bulunamayacağımlı ileri sürdü. Evde yalnız kalınca hemen giyinip sokağa fırladı. Bir otomobil tedarik etti ve yola çıktı.

Hava adamakıllı sıcaktı. Şimdi o, vaktile geçtiği bu yolları tamamiyle hatırlıyordu. Köye yaklaşıncâ acı bir feryad kopardı. Hakikaten tam mânâsile taş taş üstünde kalmamış. Kadrinin minimini sevimli evinden iz dahi yok... Ötede bembeyaz bir muhacir köyü belirmişti.

Genç kadın buradan âdeta kaçarcasına uzaklaştı. Herideki yeni köye vardığı vakit, bunların Giridden gel-

miş Türkler olduklarını gördü. Bir faaliyettir gidiyor. Evlerin ortasında koskoca bir mektep yükseliyor...

Yerliye benzilen ve göz âşinalığıle tanır gibi olduğu bir kadını farkediyordu. Köyde kaldıkları zaman zarfında her gün gazetelerini getiren arabacının karısı bu değil miydi?...

Hemen yanına yaklaştı: — Hanımcığım... Sen İbrahim ağanın karısı değil misin?

Köylü kadın kaşlarını çatıp baktı: — A... Ben de seni tanıdım, hanımcığım... Safa geldin... Hani Pembelerde misafir olmuştunuz...

Beyaz namaz bezile gözlerinin kenarında biriken yaş sildi.

Cenân, heyecanla: — Şimdi Kadri'ler nerede oturuyorlar? Bilmiyor musun?

Arabacının karısı mütereddid:

— Vallahi söyleyemem... Hepimiz darma dağın olduk... Köy halâç pamağı gibi abıldı... Ana baba günü... Kurtulan kurtuldu, ölen öldü... Bilemem ki, ne oldular... Siz, akrabâ mısı-

nız?

— Onun gibi bir şey... — Öyleyse korkarım, kurcalarsanız fena haber alırsınız... Çünkü çok kişiler, çocuk çocuk hep öldüler... Kurtulan pek az... Ama, belki de ilerideki köylerin birine göçüp yerleşmişlerdir. O da olabilir.

— Onlara dair sonradan hiç bir şey duymadınız mı?

— Duymadım. Fakat belki hükümette bilirler... Kaymakama sormalı... Muhtarlara haber göndersin.

Genç kadının konuşacak hali kalmamıştı. Ancak:

— Peki! - Diyebildi.

İbrahim ağanın karısı:

— Öyleyse size yolu göstereyim! Kasaba uzak değildir... - Dedî. - Bizim kaymakam pek çok iyi adam... Elin-den gelen yardımı esirgemez...

Kaza merkezinin yerini tarif etti. Şoför de zaten biliyor.

Kaymakamlık makamında, gayet terbiyeli, genç bir adam Cenânı karşıladı:

— Buyrun, efendim...

Feridun beyin haremî merak ettiği insanları anlatınca mülkiye memurunun kaşları çatıldı. Meyus bir sesle:

— Evet efendim... Biliyorum... Buralarda çok felâket oldu. Kadri de...

— Öldü mü?

— Cıvarda bu adamın bir takım

kahramanlık maceraları anlatılır... Onun için aklımda kalmış... Heyhat...

— Hiç tereddüde mahal yok mu?

— Maatteessüf, hayır efendim...

Ben şahsen burahıym... O acı günleri bir bir yaşıdım. Köy yangınından sonra ölümlerimizi toplamak üzere çalıştık. Ve o zaman işte, Kadrinin, karısının ve oğlunun cesedini bulduk, gömdük.

— Ne?... Karısı, çocukları da mı?

— Evet... Üç ölü!

Cenân, perişan bir halde kekeledi:

— Fakat bir kızları da vardı.

— Evet efendim... Büyütmeleri için kendilerine teslim edilen bir yavru...

— O çocuk ne oldu?

— İzi belli değil.

Kadın acı bir feryad koparmaktan kendini alamadı. Halecanla:

— Ölmedi, değil mi?

— Hayır efendim, hayır... Biz, ev civarında üç cesed bulduk... Kızcağz da ölseydi tabii bulurduk... Onun izi yok...

Kaymakam, muhatabının telâşından bu kadının pek yakın olarak çocukla alâkasını hissetmişti. Fakat çok terbiyeli bir adam olduğundan düşüncesini belli etmedi.

Şerminin annesi âdeta baygınlıklar geçirerek:

— Kaybolmuş... Nasıl kaybolur?.. Aranırsa muhakkak ki izi bulunur... Değil mi?..

Erkeğin kalbinde bu acıya karşı büyük bir merhamet uyanarak kadını teselli etmek için:

— Herhalde bulunur... Fakat biraz güç olacak... Maamafih, size bir şey söyleyeyim... Bundan altı ay evvel, ben henüz buraya tayin edilmemiş-tim; selefime İzmirden istiklâl madalyeli bir adam gelmiş; bir çocuk hakkında kendisile konuşmuş. Şermin isminde bir kızın Kaydını aratmış; bulmuş; nüfus kâğıdını almış ve gitmiş. Bir daha görünmedi. Bahis şöylece kulağıma çalınmıştı. «Şermin» isminin garabeti...

Bu sözleri kalb çarpıntısıyla dinliyen Cenân, ümidle:

— Şermin!.. Benim aradığım çocuk... O halde pek kolay!.. İstiklâl madalyeli adam çocuğu deruhde etmiş olacak... İsmi ve adresini de selefiniz bilir. Acaba kim?

Kaymakam, meyus bir eda ile:

— Vallahi hanımefendi, bu kızcağzla pek alâkadar olduğunuzu anlıyorum. Fakat sizi memnun etmeyecek bir haber vereceğim!

— Ne gibi?

— Selefim hasta... Yarı yarıya ölü... Defterler de ise hiç bir kayıt yok...

— Yarı yarıya ölü diyorsunuz... Demek ölmemiş... Hastalığına rağmen, yalvarırsam bana herhalde meseleyi anlatır...

(Arkası var)

Kraliçe gibi bir kadın Gabriel Estre

Yıl 1572... Suasson civarında, Kövr şatosunda bir kız çocuğu dünyaya geldi. Bu çocuk, Allah, şeref ve kraldan başka bir şey tanımayan Antuan Estre'nin beşinci kızıydı. Karısının başucunda durdu, kaşlarını çattı:

— Bayan dedi, bu kızlar hiç te hoşuma gitmiyor. Kötü tohum kötü meyva verir!

Karısı gülümsedi. Yaman bir kadındı. Adı Fransuzdu. Burdezier ailesine mensuptu. Dünya umurunda değildi bu kadının... Ailesi Fransa krallığına tam yedi aşifte vermişti. Yedi aşifte yetişiren aile Fransa hudutları içinde yoktu. Fransuz Babur Burdezier de aşiftelikle ustaydı.

Gabriel Estre anasından örnek alarak yetişti. 16 yaşında iken 3 üncü Hanriye tanıttılar, krala peşkeş çektiler. 3 üncü Hanri kızı beğenmedi:

4 üncü Hanri

— Beyazsa karım da beyaz, zayıfsa karım da zayıf, bunu ne yapayım? dedi.

Hrkesin kendine göre bir zevki var demişler. Kral 3 üncü Hanrinin zevki de kendine göre bir zevkmış; yoksa tarihin tarif ettiği Gabriel Estre harikulâde güzel kız. Pembe beyaz, sarışın, mavi gözlü; amma öyle parlak mavi gözlü ki, ışığını güneşten mi alıyor, yoksa güneşi mi ışıklandırıyor, kestirmek kolay değil... Vücudü usta bir heykeltıraş elinden çıkmış, kolları bir âlihe kolları kadar düzgün, göğsü sanki tunç, gerdanı mermer...

Kövr şatosuna ayak basan evvelâ Gabriele vuruluyor.

Bay Staney, Raul Givri, Logövil dükaşı, daha ne bileyim saymakla tükenir gibi değil, kızı her güren âşık oluyor... Amma kız hiç birine yüzvermiyor, gönlünü Bellögard dükaşı Roje Sen - Lariye kaptırmış; Roje de akla hayale gelecek şövalyelerin en güzeli...

Bülbütün çektiği dili belâsıymış. Roje de dilini tutamıyor; bir gün 4 üncü Hanrinin çadırında zar oynarken:

— Haşmetli kralım diyor, dünya güzeli bir metresim var. Henüz yirmi yaşında. Teni gülden pembe, kardan beyaz; uzun kırpıkları kıvrım kıvrım, dudakları yakutlardan örnek...

4 üncü Hanri olgun bir yemişi kopardı istiyormuş gibi ellerini uzattı:

— Vay anam babam! diye haykırpı yerinden fırladı; bu kız sahiden dünya güzeli be! Nerede oturuyor?

Harb bir âşk iki... İşte 4 üncü Hanrinin hayattaki zevki, gözü pek, yılmaz bir adamdı. Hücum etti miydi, göz koyduğu şehri kuşatır, dayanır, başarırdı.

İyi amma Gabriel kuşatılıp hücum edilerek ele geçirilir bir şehir değildi ki...

4 üncü Hanri sevdamı alaya aldı, maceraya lâkayd kaldı:

— O kadar çirkinsiniz ki, yüzünüze bile bakamıyorum! diyordu.

Amma kızın yakınları 4 üncü Hanrinin aşkı alaya almadılar. Gabri-

eli teşvik etmeğe başladılar:

— Sen deli misin! diyorlardı. Bu fırsat her zaman ele geçmez. Hem sen ihya olursun, hem bizi ihya edersin.

Gabriel Estre güzel olduğu kadar da zeki bir kızdı. Günlerden bir gün kendini 4 üncü Hanrinin kolları arasına attı...

4 üncü Hanri kör âşıkı. Gözleri bağlı, başı hummalı sanki Estreye kurban gelmişti. Amma kızı keyfine buyruk yaşıtıyordu. Sözü tam mânasile metresinin belâsı olmuştu. Çok kıskançtı, kıskançlık yüzünden Gabrieli çok hırpalyordu... Amma şu söz çok meşhur ve çok doğrudur: «Kadının fendi, erkeği yendi» hele erkek körkörüne âşık olup kıskançlıktan kudurmuşsa dönerse, kadın o erkeği küçük parmağının ucunda daha iyi oynatır. 4 üncü Hanri de Gabrieli gözlüyor, kurnazlıklar yapıyor umulmadık zamanlarda çıkageliyordu. Fakat ne yapsa nafile idi. Gabriel, Bellögrad'la düşüp kalkıyor, Longövil ile görüşüyordu.

4 üncü Hanri şüphede idi, şüpheleniyordu, gelgelelim yakalayamıyordu. Ne zaman gelse Gabrieli yalnız buluyordu.

Kral bir taraftan Gabrieli daha sıkı göz hapsine alıyor, bir taraftan da rahat etmesi için çareler arıyordu. Nihayet kız da dalâvereden usandı, bir gün babasına:

— Beni Liankur asilzadesi Nikola Arnual ile evlendir!.. dedi.

Nikola asıldı, çok zengindi, fakat çirkin, çarpık, biçimsiz bir adamdı.

4 üncü Hanri düğün haberini duyunca küplere bindi. Yemin etti:

— Düğün günü gelini alıp kaçacağım, kocasının yüzünü ancak ben istediğim zaman göreceğim, yani göremeyeceğim!

Fakat düğün günü 4 üncü Hanri Normandiyada Parm prensine karşı döğüşüyordu. Düğüne mâni olamadı. Düğünden sonra Nikola kraldan emir aldı:

— Karımla beraber Şoniye gel!

Kralın emrine karşı durulur mu? Kalkıp gitti. 4 üncü Hanri adamı orada bıraktı, Gabrieli alıp götürdü.

O günden sonra Gabriel Estre kralın resmen gözdesi oldu.

Kralın da artık içi rahatı ve seviyordu, delice seviyordu. Bir gün Manta gidiyor, oradan Şatadöne geçiyor, Klermona yürüyordu. Gabriel artık yanından ayrılmıyordu. Derdini Gabriele döküyor, sıkıntısını Gabriele anlatıyor, Gabrielinden akıl danışıyor, onu Gabriel teselli ediyordu.

25 Temmuz 1593 te Sen - Dönizde din değiştirdi. Katolik oldu. Paris halkı da memnundu. Dört sene mütemadî harplerden sonra sulhe kavuşuyordu.

Bu aralık Gabrieliden bir çocuğu oldu: Sezar.

Bu çocuk dünyaya geldikten sonra Gabriel kraliçe olmağı kafasına koydu. Neden olmasın?.. Her merasime kral ile beraber iştirak ediyordu. Evlenmeleri pek tabii görülecekti... Bir hafta içinde kocasından boşandı, serbes kaldı.

4 üncü Hanri Sezarı kabul etti. Benim öğtumdür! dedi.

Gabriel Estre artık 4 üncü Hanrinin yalnız kalbine değil, işlerine de hâkim olmağa başlamıştı. İspanyaya karşı harp açılması, Frans - Kontenin zaptedilmesini o istemişti. 4 üncü Hanri bu harbi kaybetti, en değerli askerleri bu harpte öldü. Buna mukabil Gabriel ona bir kız doğurdu. Katorin - Hanriyet... Çocuğa büyük merasimle Ruanda isim kondu.

Kral artık Gabriele resmen karısı imiş gibi muamele ediyordu. Paris gece gündüz bayram yapıyordu. Kral ile sevgilisi başbaşa yaşıyordu.

İspanyolların Amyensi zaptetmeleri bayrama nihayet verdi. Gabriel, kral ile beraber harbe gitti. Amyensi geri aldılar. Gabriele düşes ünvanı verildi. Luvr sarayına merbut bir

dairede yaşıyor, geceleri kraliçelerin odasında yatıyordu. Nüfuzu artıkça artmıştı. Artık onun rızası olmadan hiç bir şey yapılmıyordu.

4 üncü Hanri karar verdi: Gabriel Estre ile evlenecekti.

Düğün için her şey hazırlandı. Eşyalar yapıldı. Elbiseler dikildi. 1599 dayız. Kralın rahibi Bönna dedi ki:

— Müstakbel kraliçe Parise gidip alenen günahlarını çıkartmağdır.

Gabriel Estre Pariste 4 üncü Hanrinin dostlarından Zameatin konağına yerleşti. O gece şerefine verilen ziyafette sancılandı. Gebeydi. Çocuk ölü doğdu. Ertesi gün de Gabriel Estre hayata gözlerini yumdu.

Bu ölüm şüpheli bir ölümdü. Toskanya büyük dükaşı tarafından zehirlendi diyenler çok oldu. Filvaki 4 üncü Hanriye Toskanya büyük dü-

Gabriel Estre

kasının yeğeni Floransa prensesi Mari Medisisi vermek istiyorlardı. Hanri reddedince Gabrieli öbür dünyaya gönderip Mariyi 4 üncü Hanriye verdiler.

Selâmi Sedes

Sivas cer atölyesi

1940 senesinde inşaat biterek faaliyete geçecek

Sivas (Akşam) — Şehrimizde istasyon civarında Devlet Demiryolları tarafından kurulmakta olan büyük cer atölyesi inşaatı hızla devam ediyor. Atölyenin makineleri gelmek üzere. 1940 senesinde atölyede inşaat ve montaj biterek çalışmağa başlanacaktır.

Atölye, Devlet Demiryollarının bütün makinelerini tamir edecek, vagon ihtiyacını da karşılayacak, ve senede 400 vagon yapmak kudretinde olacaktır.

Atölye civarında mağaza ve memur apartmanlarının inşaatı sona ermek üzere. Ayrıca atölye civarında 420 ameal evi de yaptırılacaktır.

Diyarbakır borsasında hareretli muameleler

Diyarbakır (Akşam) — Ticaret ve zahire borsasında muameleler çok hareretli bir devreye girmiştir. Zahire pazarında buğdayın kilosu 3,50, arpa 3,18, nohud 4,65 kuruş üzerinden muamele görmektedir. Buğday ve arpının müşterisi fazladır. Günde yüz bin kiloya yakın buğday ve elli bin kilo arpa gelmekte ve hepsi de satılmaktadır. Buğdaylardan fabrikalara ayrılan kısmından maadasi Mersin ve İzmir sevkedilmektedir. Ticaret pazarında ermiş yağın kilosu 74, taze badem 97,50, kitre 20,50, mazı 12,50 kuruş üzerinden muamele görmektedir. Yağlarımızın alıcısı pek çoktur. Günde pazarda beş bin kilo yağ alınıp satılıyor. Bazı günler bu miktarın iki üç misli satış vukubulmaktadır. Borsa encümeni âzaları istifa etmişlerdir. Yeni âza intihabı 3 birinciteşrin tarihinde yapılacaktır.

Ankara mektupları

Meclis yeni ictima yılına yüklü ruzname ile girecek

Encümenlerde 73 kanun lâiyhası, 16 kanun teklifi, 61 tezkere vardır. Yeniden mühim bazı lâiyhalar da meclise sevkedilecektir

Ankara (Hususî muhabirimizden) — Büyük Millet Meclisi ikinciteşrinin birinde dördüncü ve son ictima yılına girecektir. Gecen üçüncü ictima yılında 272 kanun, 4 tefsir çıkaran ve ayrıca 48 taksir müzakere eden Büyük Millet Meclisinin; öntümüzdeki ictima yılında, evvelki yıllarda olduğu gibi, hummalı bir faaliyete sahne olacağına şüphesiz yoktur.

Bugün meclis encümenlerinde geçen ictima devrelerinden kalmış 73 kadar kanun lâiyhası, 16 kanun teklifi, 6 taksir ve çoğu tefsir talebini havi olmak üzere muhtelif meselelere ait 61 tezkere vardır. Bunlardan kanun lâiyhaları ile kanun tekliflerinin adları ve hangi encümenlerin ruznamesinde buldukları aşağıda gösterilmiştir:

Adliye encümeni ruznamesinde bulunan lâiyhalar

Köy kanununun 13 üncü maddesine ek kanun lâiyhası; gezici tapu sicil memurları ihdası hakkında kanun lâiyhası; deniz ticaret kanununun 1472 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun lâiyhası; umumî mahkemeler ve karar hâkimleri ve müstantikler ile umumî ve hususî kaza salâhiyetini haiz makamlar arasındaki ihtilâfın halli hakkındaki kanunu değiştiren kanun lâiyhası; adliye müntesiplerinin izinleri ile vazifeden ayrılma ve devamları hakkında kanun lâiyhası, devletin hazinesi aleyhine verilip katleşen ilâmların icrasına dair kanun lâiyhası; ipek böcekçiliği işleri, ipek böceği tohumu yetiştirilmesi, muayene ve satılması hakkında kanun lâiyhası; hukuk usulü muhakemeleri kanununun 569 uncu maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun lâiyhası; icra vekilleri heyeti kararile tayin olunacak yerlerde tatbik olunmak üzere ceza mahkemeleri usulü kanununa müzeyyel kanun lâiyhası; imar kanununun 9 uncu ve 229 sayılı belediye ve yapı ve yollar kanununun 8 inci maddeleri hükümlerinden mazbut vakıfların mülkiyeti hususiyetle kaldelerine tâbi gayrimenkullerin istisnasına dair kanun lâiyhası; köy kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve mezkûr kanuna yeni hükümler eklenmesine dair kanun lâiyhası; köy kanununun 16 nci maddesini değiştiren 2491 sayılı kanunun birinci maddesi ile köy kanununun 44 üncü maddesinin beşinci fıkrasının kaldırılmasına ve bu kanuna yeniden bazı hükümler eklenmesine dair kanun lâiyhası; küçük sanatlar kanunu lâiyhası; nüfus deneme yazım kanunu lâiyhası; on sene içinde sahibi çıkmayan depozito akçelerinin mahallî belediyelerine tevdi hakkında kanun lâiyhası; altın, plâtin ve gümüşten yapılan her nevi eşyaya damga vurulması mecburiyetine dair kanun lâiyhası, adil evrakın posta idaresi vasıtasile tebliğine dair kanun lâiyhası.

Kanun teklifleri

General Naci Eldenzin (Seyhan) şehid kurmay albay Süleyman Fethinin kardeşi Fatma Safiye Gelgule vatan hizmetleri tertibinden maaş tahsisli; Mithat Aydın (Trabzon) askerî ve mülki tekaüd kanununun 46 nci maddesinin tadili; Büyük Millet Meclisi memurlarının teşkilâtı, Kâzım Süvek Tekinin (Diyarbakır) askerî ve mülki tekaüd kanununun 62 nci maddesine bir fıkra eklenilmesi hakkındaki kanun teklifleri.

Dahiliye encümeni ruznamesinde bulunan lâiyhalar

Eyer, semer ve hayvan koşumlarının tevhidî hakkında kanun lâiyhası; Dahiliye Vekâleti vilâyet teşkilâtı ve vazifeleri hakkında kanun lâiyhası; nüfus kanunu lâiyhası; polis vazife ve salâhiyet kanununa dair kanun lâiyhası; arazi vergisi hakkındaki 1833 sayılı kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun lâiyhası; Yangınbas (İftaiye) kanun lâiyhası; yollarda seyrüseferin tanzimi ve yolların muhafazasının temini hakkında kanun lâiyhası.

Teklifler

Hakkı Kılıçoğlunun (Muş) müftü adının başıamallığa çevrilmesi hakkındaki kanun teklifi.

İktisad encümeni ruznamesi lâiyhası

Memleketten çıkacak veya memlekete girecek üretme vasıtalarının yasak edilmesi ve yasakların yabancî memleketlerin yasak maddelerile değiştirilmesi hakkında kanun lâiyhası; Türkiye - Almanya ticaret mukavelesine müzeyyel itilâfın tasdikine dair kanun lâiyhası; sanayin kontroluna dair kanun lâiyhası; Türkiye ve Almanya arasındaki mübadele ve teadiyata müteallik olup 30 ağustos 1937 tarihinde imzalanmış olan anlaşmanın tasdikine dair kanun lâiyhası; vasıtasız vergiler kanunu, arttırma ve eksiltme kanunu lâiyhası.

Teklifler

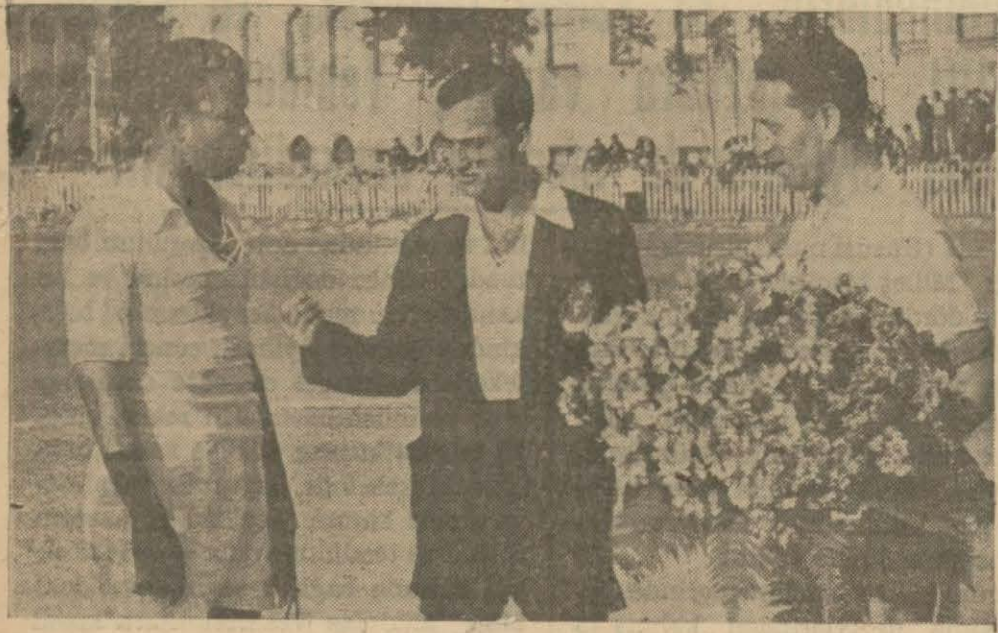
Mecdi Boysanın (Edirne) Köylerin ve hükmi şahsiyetlerin ihtiyaçları için dışardan getirilecek radyolarla yedek parçalarının vergi ve resimlerden muafiyeti hakkındaki kanun teklifi; merhum Mustafa Ünsayın iktisadî buhran, muvazene ve hava kuvvetleri-

(Devamı 10 uncu sahifede)

AKŞAM SPOR

Lig maçları başlarken

Her sene tazelenen hakem derdi

Bir maçtan evvel hakem oyunculara taktik verirken

Lig maçları başlarken eski senelerin hatıralarını zihnimize canlandırmaya çalıştık. Bilmeyiz kaç senedir mevsim başında hep aynı vaziyetler karşısında kalırız. Mevsim başında ağzından ağza dedikodular, gazete sahifelerinde tahminler, yazılar, tenkidler, beyanatlar birbirini kovalar. Her kafadan bir düşünce doğar. Mütalâalar yürütülür. Klüpler uyuşmaz. Mümtaka ile stadyomlar arasında bir türlü anlaşma temin edilemez. Büyük klüpler (!) küçük klüpler (!) cepheleri faaliyete geçer.

Nihayet buna çare bulunur. Muvakkaten olsa da gene bir tarzı hal ile işe girilir. Bütün bu hay huy içinde güya partiyi kazananlar memnun, kaybedenler de bir sene sonra için hazırlığa başlarlar.

1923 senesindenberi 15 senedir (!) futbol lig müsabakaları hikâyeleri böyle devam eder.

Bu sene de böyle oldu: Büyük klüpler bir tarafa ayrılmak istediler. Millî kümenin devamını istediler. Lig maçlarının iki devreli olmasına razı olmadılar.

On beş senedir olduğu gibi yazıldı, çizildi. On beş senedir olduğu gibi, nihayet bir taraf partiyi kazandı. Yani iki devreli lig maçları istiyen taraf arzusuna nail oldu. Şimdi lig maçlarına başlanıyor.

Her lig maçından evvel yapılması mutad merasim geçenlerde tamamlandı. Klüp murahhasları alâkadar spor makamlarının huzurunda toplandılar. Kurallar çekildi. Maçların

fikstürü yapıldı. Paraların taksimi şekli görüşüldü. Daha ziyade idari olan bu taraflara dokunmadan, maçların can noktası telâki edilen hakem meselesine temas edeceğiz.

Evvelki senelerin verdiği fena neticelerden ibret alınarak, hakemlerin intihabı gene klüplere terk edilmiştir. İşte maçların tadını bozacak bir karar...

Maçlarda hakemleri intihap hakkını klüplere vermek çok yanlış düşünülmiştir. Bu intihap, dünyanın her tarafında olduğu gibi, hakem komitesinin hakkıdır ve ona verilmelidir. İstanbul hakem komitesi başkanı son zamanlarda B. Nüzhet Abbas idi.

Eğer başkan vazifesine devam etmiyorsa derhal lig maçları başlamadan yenisini intihap etmek lazımdır.

Eğer hakem işini klüplere terkedersek, şu vaziyetlerin devamına şahid olacağız:

Klüpler kendilerine bırakılan hakem intihabında, eskiden olduğu gibi, yüzde doksan uyuşamazlar. O zaman hakemi ajanlık seçer ve klüpler de ister istemez bu hakemi kabul ederler.

Dünyanın hiçbir tarafında böyle bir usul yoktur. Mademki en son hak ajanlığa veriliyor. Neden doğrudan doğruya hakemleri ajanlık veya hakem komitesi seçmesin? Maçın hakemini intihap hakkı, klüplere verilmek usulü kalkmadıkça, hakemlerin otoriter olması imkânsızdır.

Klüplere hakem intihabı hakkını vermek, mahkeme suçlularına, hâkimlerini seçmek usulünü ihdas etmekle müsavi değil midir? ★★★

Akdeniz tenis turnuvası

Millî tenis takımı Atınaya gidiyor

Yunan tenis federasyonu tarafından tertip edilen ve her sene Atina'da tekrar edilen (Akdeniz kupası) tenis maçları önümüzdeki ay içinde Atina'da tekrarlanacaktır.

Bu müsabaka için Yunan federasyonu tarafından Türk tenisçilerine yapılan davet, Türk tenis federasyonu tarafından kabul edilmiş ve bu müsabakalarda Türkiye'yi temsil etmek için Suad, Vedat Abud ve bayan Grodeski seçilmiştir.

Türk millî tenis takımı ismi altında hareket edecek tenisçilerimiz önümüzdeki cuma günü Romanya vapuruna Atınaya gideceklerdir.

Bu turneye Balkan milletlerinin hepsi iştirak etmektedir.

Arsenal İsviçre millî takımını yendi

İrlanda millî takımı ile karşılaşmak üzere İrlandaya giden İsviçre millî futbol takımı, İrlandadan avdetinde Londraya uğramış ve Arsenal futbol takımı ile hususî mahiyette bir maç yapmıştır. Çok sıkı bir şekilde devam eden müsabaka nihayetinde ilk devreyi 1-2 mağlûp bitiren İngiliz profesyonelleri ikinci devrede harikulâde bir oyun tutturarak meşhur solaçıkları Bostin vasıtasıyla üst üste iki gol yapmış ve 2-3 galip gelmek suretille İsviçre millî takımını mağlûp etmeğe muvaffak olmuşlardır.

Boks maçları

Yorgo ile Kiryako karşılaşacak

Mütareke senelerinin en revaçta sporlarından olan boks, maalesef son zamanlarda alâkasızlık yüzünden sönmeğe yüz tutmuş vaziyettedir.

Muhtelif suretle, bazı meraklıların birbirlerine meydan okuması ile yapılan karşılaşmaların teknik bir kıymeti olmadığı tabiidir. Daha fazla amatörler arasında tatbik edilen bu usul, Boks federasyonunun bu spora karşı muannid bir ısrarla tatbik etmek istediği alâkasızlık yüzünden, yavaş yavaş spor çerçevesi içinden silinmeğe mahkûm bir hale girmiştir.

Amatör boksörlerimiz arasında usul ve nizamı dairesinde bir karşılaşma yapılamazken profesyonel boksörler muhtelif vesilelerle birbirleriyle karşılaşmak imkânını buluyorlar.

Bu cümleden olarak memleketimizin tanınmış boksörlerinden Kiryako ile Yorgo arasında bir maç tertip edildiğini haber aldık.

Bu mühim karşılaşma, 4 birinciteşrin salı akşamı Taksim stadında yapılacak ve bu maçtan ayrı olarak muhtelif çifler arasında hususî müsabakalar icra edilecektir.

T. S. K. İstanbul bölgesi futbol ajanlığından:

Evvelce hakem kursuna devam ederek imtihan neticesi alınmayanlar yeniden hakem kursuna devam etmek arzu edenlerin 29/9/1938 perşembe akşamı saat 18 de Bölge merkezine gelmeleri lüzumu tebliğ olunur.

Belçika 6 sınıfı silâh altına çağırıldı. Londrada sığınaklar yapılıyor

(Baş tarafı 1 nci sahifede)

ra ve Nezaretlere tayyare dafi topları konulmuştur.

Londra 27 (A.A.) — Harbiye Nezaretinin bir tebliğine göre, harp takirinde ordu ve hava kuvvetleri nezdindeki gayri muharip vazifeleri görmek üzere bir kadın teşkilâtı vücade getirilmiştir.

Sovyet Rusya yardımı hazır
Berlin 27 (A.A.) — Prag radyosu, Sovyet Hariciye Komiseri Litvinofun aşağıdaki deklârasyonunu neşretmektedir:

«İngiltere ve Fransa, Çekoslovakya yardımı vadedtiler. Binaenaleyh bunun üzerine Sovyet Rusya da Çekoslovakya karşı olan bütün ittifak taahhütlerini ifaya hazır. İngiltere, Fransa ve Sovyetler Birliği arasında sıkı bir askerî teşriki mesal şartları tesbit edilmiş bulunuyor. Sovyet hükümeti derhal bu hususta müzakerelere girişmeğe âmadedir.»

İngiltere kralının hitabesi
Londra 27 — İngiltere kralının halka bir hitabesi neşredilmiştir. Kral hitabesinde diyor ki:

«Gayet nazik bir zamanda bulunduğumuzu biliyorum. Liderlerime büyük emniyetim vardır. Allahın inayetine önderindeki büyük meselenin sulhen tevsiyesine bir çare bulacaklarını ümid ediyorum.»

Londra 27 — İngiliz kraliçesi Elizabeth bugün Kuin Elizabeth vapurunun denize indirilmesi merasimine riyaset etmiştir. Kraliçe merasimde bulunan binlerce halka hitaben, kralın bir mesajını okumuştur. Bu mesajda ezcümle deniliyor ki:

«— Memleketimizi ve bilhassa Avrupa âfakını kaphyan kara bulutlar karşısında yese düşmeyin, vaziyetin vahameti kaşınarak aşarmak, İngiliz milletinin şiarı değildir. Sükûn ve kararımızı ve şeflerimize itimadınızı muhafaza ediniz.»

Alman motörlü kitiatı nereye gidiyor?

Berlin 27 (A.A.) — Bugün Berlin sokaklarından garpten gelen ve cenubu şarki istikametinde giden mühim motörlü kitiat geçmiştir. Bu geçiş, iki saatten fazla sürmüştür.

Prag karantık

Prag 27 (A.A.) — Prag mütemadiyen hava müdafaa hazırlıkları yapmaktadır. Şehrin etrafındaki surlara bataryeler ve toplar yerleştirilmiştir. Akşam sokaklarda zifiri bir karantık vardır. Devriyeler pencerelerden ışık sızmasına nezaret etmektedirler.

Birkaç hava meydanı harekete hazır bir halde bulundurulmuş avcı tayyareleri ile doludur. Projektörler arada sırada havayı araştırmaktadırlar. Bütün doktorlar ve tıbbiye talebesi seferber edilmiştir. Halk sükûnetini muhafaza ve disipline tamamen riayet etmektedir.

Londra 27 — İngilterenin Prag sefaretî Pragda bulunan İngiliz tebaasına derhal Pragtan çıkmalarını ve Pragda kalırlarsa kendilerine yardım edilemeyeceğini bildirmiştir.

İngiltere ve Fransaya harb levazımını Amerika mı verecek?

Vaşington 27 (A.A.) — Hükûmetle ve askerî komisyonla yakından teması olan demokrat Senatör Logan bu sabah yaptığı beyanatta, bir Avrupa harbi vukuunda bitaraflık kanunlarının iptali ile İngiltere ve Fransaya lüzumlu olan bütün harp levazımının Amerikadan satın alınmasına imkân verecek bir politika tatbikini isteyeceğini bildirmiştir.

Senatör, böyle bir harpte Amerika için bitaraflık mevzuubahsolmayacağı söylemiştir.

Çekoslovakya'da işe nezareti
Prag 27 (A.A.) — Röyter ajansı muhabirinden: Çekoslovak hükümeti, ahalinin ve ordunun işesini temin işi ile meşgul olacak yeni bir nezaret ihdas etmiştir.

Millî müdafaaı alâkadar eden mühim sanayide çalışan amelelerin mecburi hizmetleri hakkında bir kararname isdar edilmiştir.

Prag 27 (A.A.) — İtalyan, Alman ve Amerikan sefarethaneleri memurlarının zevceleri ile çocukları Pragı terketmişlerdir, fakat bu sefarethanelerin elçileri ile memurları yerlerinde kalmışlardır.

Fransız gazeteleri hacimlerini küçültüyorlar

Paris 27 (A.A.) — Fransız gazeteleri vakayı dolayısıyla bugün azamî altışar sahife olarak çıkmağa karar vermişlerdir.

Paris 27 — Paristeki sivil halkın vilâyetlere gitmesi için trenler fazlaştırılmış, vesait temin edilmiştir.

Fransız Kabinesinin toplantısı

Paris 27 (A.A.) — Kabine saat 10 da Elyse sarayında toplanmıştır. Celse saat 11,45 te nihayet bulmuştur. Toplantıdan sonra matbuata aşağıdaki tebliğ okunmuştur:

«Başvekil Daladier, Londra görüşmeleri ve beynelmîl vaziyetin heyetli umumiyesi hakkında izahat vermiştir.

Sihhiye Nazırı Bucart, askere gidenlerin aileleri tarafından yapılan nakdi yardım taleplerinin süratle tedkiki için verdiği talimattan meclisi haberdar etmiştir.

Paris 27 (A.A.) — Elyse sarayında yapılan nazırlar toplantısı, takriben iki saat sürmüştür. Toplantının büyük bir kısmı Daladier tarafından verilen izahata tahsis edilmiştir.

Toplantıdan sonra hükûmet erkânı Başvekilin takdire şayan sarahat ve katiyetle vaziyeti anlattığı beyan etmişlerdir. Nazırlar tarafından ittifakla tasvip edilen bu izahatı müteakip kısa bir müzakere yapılmış, vaziyet ve bilhassa tahliye edilen ahaliye yapılacak yardım dolayısıyla alınan tedbirler tedkik edilmiştir.

İçtimadan sonra nazırlar arasında hiçbir vehile parlâmentonun içtima davet edilmesi mevzuubahis olmadığı temin edilmekte idi.

Fransada mukaddes birlik

Paris 27 — Belediye meclisi reisi bugün Belediye meclisindeki siyasi partilerin mümessillerini davet ederek harp ihtimali karşısında, siyasi fırkaların 1914 senesinde olduğu gibi, Mukaddes birlik tesis etmelerini talep etmiştir.

Polonya - Çekoslovakya müzakeresi

Prag 27 (A.A.) — Çekoslovakya hükümeti, Polonya - Çekoslovakya münasebetlerini islah için dostane bir hal çaresi bulmak üzere Polonya hükümetine temasa girmiştir.

Çekoslovakya yardım bekliyor

Londra 27 (A.A.) — Çekoslovakyanın Londra sefiri Mazarik tarafından geçen pazar günü lord Halifax'a tevdi edilmiş olan bir notada, Çekoslovak hükümetinin şimdiki şekillerle Hitlerin taleplerini kabul etmek imkânını görmediği bildirilmekte ve şöyle denilmekte idi:

«Bu yeni ve gaddarane talepler karşısında hükûmetim en büyük mukavemeti göstermek mecburiyetinde kalmaktadır. Biz de böyle yapacağız. Allah bize yardım etsin.»

Daha ileride notada Çekoslovakyanın iki büyük demokrasinin yardımını beklemekte olduğu kaydedilmektedir.

Belçikada askerî hazırlıklar ilerliyor

Brüksel 27 (A.A.) — Bugün öğleyin fevkalâde toplantı yapan Belçika Kabinesi, saat 14 de dağılmıştır. Toplantıdan sonra aşağıdaki tebliğ neşrolunmuştur:

«Hükûmet, evvelce alınmış olan askerî ihtiyat tedbirlerini tamamlamağa karar vermiştir. Ordunun takviyesi emrolunmuştur. Bu kararın yegâne salkı emniyet ve sulh arzusuudur.»

Hükûmet aynı zamanda vaziyetin zarurî kıldığı bir takım ekonomik meseleleri de tedkik etmiştir.

Kabine, cuma günü tekrar toplanacaktır.

Brüksel 27 (A.A.) — Ciheti askeriye, Brüksel'deki bütün otobüslere vaziyet etmiştir.

Danimarkada hazırlık

Kopenhag 27 (A.A.) — Danimarka bahriye ve sahli müdafaaı efradından terhisleri zamanı gelenler, şim-

dilik silâh altında ipka edileceklerdir.

Hollanda hazırlanıyor

Lâhey 27 (A.A.) — Enternasyonal vaziyet dolayısıyla Hollanda hükümeti hudud kıtaatını takviyesine karar vermiştir.

Silâh altında bulunan kıtaat, harb hali vaziyetine getirilmiştir.

Sir Wilson döndü

Londra 27 (A.A.) — Almanya'dan dönen Sir Wilson, gazetecilere beyanında, Hitlerle çok mühim bir mülakat yaptığını ve hemen bu mülakat hakkında Başvekil ile izahat vereceğini tayıyreden inerken söylemiştir.

Sir Wilson, saat 17 de Başvekillete gelmiştir. Millî Müdafaa Nazırı İnskip ile Dahiliye Nazırı Samuel Hoare de orada bulunuyorlardı.

B. Ruzveltin mesajının akisleri

Buenos Aires 27 (A.A.) — Reiscümhur Ortiz, Hitlerle ve Benese bir mesaj göndererek Arjantin'in, Roosevelt'in mesajını tasvip ettiğini bildirmiştir.

Riyö dö Janeyro 27 (A.A.) — Reiscümhur B. Vargas, Birleşik Amerika Reiscümhuru B. Roosevelt'e bir telgraf göndererek «Sulh lehindeki heyecanlı davetinden» dolayı kendisini tebrik etmiştir.

İngiliz Başvekilinin beyanati

Londra 27 (A.A.) — B. Çambörleyn, dün akşam matbuata aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

«Hitlerin nukuñ okudum. Sulhu kurtarmak için sarfettiğim gayretlere yaptığı telmihlerden dolayı mütehasis oldum! Bu gayretlerime devam edeceğim. Çünkü harbi istemiyen Avrupa milletlerinin üzerinde gayet geniş bir şekilde itilâf edilerek halledilen bir mesele yüzünden kanlı bir kavgaya girişmelerini hiçbir mantık kabul etmez.

Hitlerin, yapılan vadin yerine getirileceğine inanmadığı anlaşılıyor. Halbuki bu vaid doğrudan doğruya Alman hükûmetine değil, aynı zamanda İngiliz ve Fransız hükûmetlerine de yapılmıştır. Bu vaidin sadakatla ve tamamiyle yerine getirilmesinden kendimizi manen mesul addettiğimizi söyleyebilirim.

Alman hükümeti, devir şartlarının kuvvetle değil, müzakere yolu ile halledilmesini kabul ettiği takdirde bu vaidin makul bir şekilde mümkün olan en kısa bir zamanda yerine getirilebileceğini taahhüd etmeğe hazırız. Alman devlet reisinin bu teklifi reddetmeyeceğini kuvvetle ümid ediyoruz. Bu teklif Almanyada kabul edilmiş zaman hâkim olan dostluk zihniyetle yapılmıştır. Eğer kabul edilirse kan dökülmesine mahal kalmadan Südet Almanlarının Almanya ile birleşmeleri hususunda Almanya tarafından izhar edilen arzu yerine getirilmiş olacaktır.»

Berlin mahafilinin mütalâası

Berlin 27 (A.A.) — Röyter ajansının muhabiri bildiriyor:

Resmî ve siyasi Alman mahfilleri bu sabah Çambörleyn tarafından yapılan beyanati büyük bir teheyüğe karşılamışlardır.

Bu mahfillere göre, asıl mesele Almanyanın muhtırada tesbit edilen haddi birkaç gün uzatmasına imkân olup olmadığını tayin etmektir.

Bu akşam

Nöbetçi eczaneler

Şişli: Maçka, Taksim: İstiklâl caddesinde Kemal Rebul, Kurtuluş caddesinde A. Galapulo, Beyoğlu: Galatasaray, Posta sokağında Garib, Galata: Topçular caddesinde Hidayet, Kasımpaşa: Vasif, Hasköy: Halıcıoğlunda Barbut, Eminönü: Beğir Kemal, Fatih: İsmail Hakkı, Karagömrük: Ali Kemal, Bakırköy: Hilâl Sarıyer: Asaf, Aksaray: Cerrahpaşada Şeref, Beşiktaş: Haliç, Fener: Balatta Hüsameddin, Kumkapı: Asadoryan, Küçükpazar: Hasan Hüfâs, Samatya: Kocamustafapaşada Rıdvan, Alem-dar: Çemberlitaşta Sırrı Rasim, Şehremini: Topkapıda Nâzım, Kadıköy: Söğütöğüşmede Hüfâs Osman, Üsküdar: Ahmediye, Heybellada: Tomas, Büyükdada: Halk.

Her gece açık eczaneler: Yeniköy, Emirgan, Rumelhisarı, Ortaköy, Arnavutköy, Bebek, Beykoz, Paşabağçe ve Anadoluhisarındaki eczaneler her gece açıktır.

— Azizim, darılma amma son derece maymun iştihali bir adamsın... Bundan bir sene evvel bana geldin. «Aman kardeşim, dedim, sen zevkine çok itimad ettiğim bir mimsin. Bana fevkalâde güzel bir ev yapacaksın. Çünkü artık evlenmeğe karar verdim. Yapacağın ev benim müstakbel yuvam olacak.» Ben de senin bu sözlerin üzerine pek sevindim. Paçalarını sıvadım. Bütün mimarlık kabiliyetimi göstererek sana bu evi yaptım. Kendimi medhetmek gibi olmasın. Fakat kim görse bu evi son derece beğeniyor. Ev biteli beş ay oldu. Ben senin evleneceğini, bir yuva kuracağını beklerken şimdi uğrunda bu kadar para, bu kadar emek sarf ettiğimiz bu evi satıp seyahate çıkmak istiyorsun. Kırk yaşına geldin. Hâlâ serserilikten vazgeçmedin. Paran pulun var. Neden evlenmiyorsun bilmem ki...

Orhan bir divana uzanmış, elindeki ince bir kordonu çeviriyor, arkadaşları mimar Şevketi dinlemiyordu bile...

Fakat Şevketin de hakkı vardı. Orhanın hayatı seyahatler, maceralarla geçiyordu. Arkadaşları onun otuz beşi geçtikten sonra uslanacağını tahmin ederlerken o büsbütün çığırından çıkmıştı.

Bir sene evvel bu köşkü yaptırtıran herkes artık Orhanın o bitip tükenmez seyahatlerden vazgeçeceğini, bundan sonra sakın bir hayat geçireceğini, hattâ evleneceğini tahmin etmişti. Halbuki işte şimdi Orhan o güzel evi fiân satıp tekrar maceralar peşine koşmağa hazırlanıyordu.

Mimar Şevket arkadaşları Orhana daha birçok şeyler söyleyecekti. Bir aralık içeriye Orhanın hem bahçevanlığını yapan, hem de sokak işlerini gören «Ahmed baba» girdi.

Orhan sordu:
— Ne var Ahmed baba?..
Ahmed baba:
— İki kadın gelmiş, dedi, evi görmek istiyorlarmış...

— İyi ya... Sen evi gezdiriver...
Biraz sonra iki arkadaş bir takım ayak sesleri işittiler. Şevket:
— Galiba evi geziyorlar... dedi.

Orhan yerinden kalktı:
— Acaba nasıl insanlar?... diyerek odanın kapısından başını uzattı. Evi gezenlerden biri ihtiyar bir kadındı, ötekî civıl civıl öten, esmer, simsiyah gözlü bir genç kızdı.

Orhan içeriye çekilerek:
— Bizim evin müşterilerinden biri fevkalâde güzel bir genç kız... dedi. Arkadaşının her sözünü tenkid etmekten zevk duyan mimar Şevket:
— Güzelse sana ne?... dedi, evlenecek misin? Nişanlanacak mısın?

Orhan arkadaşla eğlendi:
— Ne kızılıyorsun yahu. Hem belki evleneceğim... Sonra bilmez misin güzele bakmak sevapmış!..
Dışarıdan genç kızın civıl civıl sesi işitiliyordu:

— Aman ne güzel ev değil mi anne?... Fevkalâde... Fevkalâde... Opelet filimlerinde yeni evlilerin balaylarını geçirdikleri köşklere benziyor. Anne şu merdivenin güzelliğine bak. Genç kızın annesi cevap veriyordu,
— Gördüm kızım gördüm... Fevkalâde güzel ev... Fakat zannederim çok pahalı olacak, bizim kesemize elvermeyecek...

— Ev değil, kuş kafesi, kuş kafesi... Ah anneciğim, şöyle bir evde oturmasını ne kadar isterdim...
Şevketle Orhan mutfağın yanındaki odada oturuyorlardı. Bu esnada genç kızla annesi mutfağı geziyorlardı. İki arkadaşın buldukları oda biraz çıkıntılı idi. Bu çıkıntidan mutfak adam akıllı gözükiyordu. Açık pencerelerden mutfaktaki genç kızın sözleri de işitiliyordu.

— Anne... Rica ederim şu mutfağa bak... Mutfak değil, âdetâ lâboratuvar değil mi? İnsanın burada kollarını sıvayıp yemek pişireceği geliyor. Aman ne güzel mutfak. Şu ocağa, şu dolaba bak... Böyle bir mutfağın olmasını ne kadar isterdim. Düşün bir kere önümdeki şık bir önlük şu güzel ocağın başında yemek pişiriyorum. Bu mutfak insanda âdetâ yemek pişirmek zevkini uyandırıyor...

Orhan pencereden genç kızı seyrediyor, onun önünde şık bir önlükle bu muntazam ocak karşısında yemek pi-

şirdiğini gözünün önüne getiriyordu. Hakikaten bu çıtı prtı kız bu şık ve şimdiye kadar hiç kullanılmamış mutfağın içinde ne güzel, ne cana yakın bir ev kadını olurdu.

Fakat genç kız:
— Ne güzel, ne fevkalâde ev... dediği ihtiyar kadını;

— Kızım... O kadar heveslenme... Bu güzel evi öyle ucuz bir fiate vermezler... diyordu. Nihayet kızın annesi Ahmed babaya sormağa mecbur oldu:

— Kuzum efendim... Bu evi kaç para veriyorlar biliyor musunuz?
Ahmed baba buna evvelâ cevap vermek istemedi:

— Benim fiatten haberim yok. Evi beğenirseniz sahibi ile fiati görüşünüz... dedi.

Fakat ihtiyar kadını:
— Canım sizin de kulağımıza çalınan bir fiat olmuştur. Tahminen ne kadar istiyorlar, bilelim de biz de ona göre teşebbüs edelim...

Ahmed baba cevap verdi:
— Galiba on dört bin lira istiyorlar. Bu fiatten aşağı vermezler.

İhtiyar kadını:
— 14,000 lira mı? dedi, bizim için çok pahalı... Çok pahalı... Ev çok güzel, on dört bin lira eder... Hattâ fazla değerli var amma bizim için fiat pek çok...

Bundan sonra kızına:
— Sabahat yavrum... Boş yere gezmiyelim... dedi, biz on dört bin lira verebilir miyiz?

Genç kız:
— Ah anne, dedi, ne olur, hiç olmazsa fırsat düşmüşken bu güzel evi gezelim... Burası o derece hoşuma gitti âdetâ dışarı çıkmak istemiyorum. Ne olur gezelim anneciğim...

Orhan onları hâlâ pencereden seyrediyordu. Genç kızın o kadar cana yakın bir hali vardı ki o aksiliğile meşhur Ahmed baba bile ihtiyar kadına:
— Canım, dedi, madem ki küçük bayan istiyor bir kere evi şöyle geziniz...

Mutfaktan çıktılar. Şimdi Orhanın bulunduğu odanın yanındaki banyo dairesini geziyorlardı. Orhan genç kızın sesini işitiyordu:
— Anne... Banyoyu görüyor musun? Bittim bu banyoya... Bayıldım bu banyoya... Şuraya bak... Yere gömme, ne şık banyo... Hani utanasam soyunup şu banyoya giriverceğim geliyor... Şuraya bak anne, şu güzelliğe bak... Her halde burayı yaptıran insanlar çok zevk sahibi olacaklar... Ne güzel, ne güzel...

İhtiyar kadının sesi:
— Çok güzel... Çok güzel kızım amma ne yapalım ki o kadar paramız yok... Evi gezenler, banyo dairesinden çıkmışlar Orhanla Şevketin buldukları odanın önüne gelmişlerdi. Orhan yavaşça kapıyı kapamıştı. Ahmed baba:
— Burada da bir oda var... Fakat içinde şimdi ev sahipleri bulunuyor. dedi. Genç kızla annesi bu odayı görmeğe lüzum görmeden yukarı kata çıktılar.

İki arkadaş bir müddet onların

yukarıdan gelen seslerini dinlediler. Sonra merdivenlerde ayak sesleri işitilmeğe başladı. Aşağı iniyorlardı. Genç kız annesine:

— Ah anne... diyordu, tasavvur edemezsin, bu evi ne kadar beğendim... Düşün bir kere... O balkonlu, güzel manzaralı oda ne güzel yatak odası olur değil mi?

Kapıdan çıktılar. Bahçeden geçerken genç kız dönüp dönüp arkasına bakıyordu. Genç kız eve bakıp:
— Ne güze ev!... derken Orhan pencereden onun biçimli vücudunu seyrederek:

— Ne güzel kız... diye mırıldanıyordu.

O günden sonra Orhan her zaman genç kızın evinin önünden geçtiğini görüyordu. Herhalde civarda bir yerde oturuyordu. Genç kız her önünden geçişinde başını çeviriyor ve hayran hayran eve bakıyordu.

Orhan isminin Sabahat olduğunu öğrendiği kıza bazen sokakta rastlıyordu. Nihayet küçük bir vesile ile tanıştılar. Dostlukları ilerledi Orhan genç kıza kendisini küçük maaşlı bir memur olarak tanıtmış, o güzel evde oturduğunu da söylememişti.

Sabahat Orhanla bazan buluşuyor, beraber geziyorlardı. Ekseriya yolları Orhanın evinin önüne düşerdi. O zaman Sabahat evi Orhana gösterir:

— Ne güzel ev... Ne fevkalâde ev değil mi? diye sorardı.

Genç kız böyle söylerken bir defasında Orhan:
— Sabahat... dedi, şöyle bir evimiz olsa...

Genç kız: «Nerede bizde o saadet?» gibi Orhana baktı.

Bir gün Orhan, Sabahatı bu evin önünde durdurdu.

— Haydi... dedi, içeri girelim...

Sabahat şaşkın:
— Orhan... Sen çıldırdın mı? diye mırıldandı...

Fakat Orhan cebinden anahtarı çıkardı, kapıyı açtı. Sabahat hâlâ içeri giremiyordu. Orhan onu elinden çekti.

Genç kız bir rüya içinde gibi idi. İki ay sonra evi istediği gibi tanzim etmişti. Yukarı kattaki balkonlu odayı yatak odası yapmışlardı.

Gündüzleri Sabahat sırtında açık mavi bir önlük lâboratuvara benziyen mutfakta kocasına yemek hazırlıyor.

Orhan da artık serserilikten ve maceradan vazgeçti. Şimdi Sabahat mutfağını çok seviyor, fakat acaba bu sevgi ne kadar devam edecek?

HİKMET FERİDUN ES

KÜÇÜK İLÂN

okuyucularımız arasında

EN SERİ,

EN EMİN

EN UCUZ

vasıttadır. Alım satım, kira işlerinde iş ve işçi bulmak için istifade ediniz!

★

DIŞI KO

Tarihî Deniz H...

Yazan: İskender F. Sertelli

Hacer, Bizans önlerindeki arap donanma geliyordu. (Ölüm Boğazı) nı kolayca geç-

Hacer, gerçi bir kaç kabileyi başına toplamağa ve onların reisleriyle anlaşmağa muvaffak olmuştu. Hattâ maiyetindeki gemilerin bir çoğu da o anlaştığı kabilelere aitti. Fakat, Hacerin Bizans seferine iştirak etmiyen ve böyle bir birleşik fikir etrafında toplanmağa temayül göstermiyen daha nice kabileler vardı. Eğer bütün çöllerdeki Araplar bir araya ve bir maksat etrafında toplanmış olsalardı, hem zengin olurlar, refah içinde yaşarlardı, hem de bütün Avrupa deşet salarlardı. Böyle büyük ve birleşik bir kuvvetten hangi devlet yılmazdı?

O sırada İspanya Endülüs Arapları ile çarpışıyor. Portekizliler korsan peşinde dolaşıyor. Venedikliler dahili kargaşalıkları bastırmağa çalışıyor. Avusturyada ihtilaller vardı. Malta korsanları dağılmış bir halde yaşıyorlardı. Akdenize toplu olarak çıkacak kırk elli teknelik bir donanma bu sahillerde neler yapmazdı!

Gemel eski bir deniz kurdu idi. Tecrübesi çoktu.

— Hele biraz bekliyelim, Sitti! dedi. Bizanstan muzaffer olarak dönersek, kırk iki kabile reisini davet eder ve bir kurultay toplayarak bu işi konuşuruz. Bu suretle Arap tarihine de adınız geçer... Zaten yararlıklarınızı, ve sonsuz fedakârlıklarınızı takdir etmiyen kim var?

«Ölüm boğazı» ndan geçerken

«Ölüm Boğazı» [1] ndan geçiyorlardı.

Gemel:
— İşte burası Hamdan'ın korsanlarla boğuştuğu ve yaralandığı yerdir, dedi, onu Kefalonyalı korsanlar burada yakalayıp direğe asmışlardı. Hamdan direkten dişlerle ipi çözüp kendini denize atıyor.. ve yüzerek boğaz dışına çıkıyor.

— Onu nasıl kurtardınız sonra?..

— Biz o sırada Kefalonyalıları kovalamak üzere Ölüm Boğazına kadar yaklaşmıştık. Uzakta dalgalar arasında bir adamın çabalayıp durduğunu gördük.. yanına yaklaştık ve Hamdanı tanıdık. Zavallının yüzmeğe, çabalamağa mecali kalmamıştı artık. Hemen onu kurtardık, gemiye aldık.

Hacer, Gemelin sözlerini merakla dinliyordu.

— Hamdan, Saidin çok iyi ve sadık arkadaşıdır, öyle değil mi?

— Evet, o, Saide çok bağlıdır. Çünkü, Said iki defa onu ölümünden kurtarmıştır. Birincisinde Hamdanın hasımları onu bir adamın meyhanesinde tuzağa düşürmüşlerdi. Ben de Saitle beraber adada dolaşıyordum. Birdenbire acı bir ses duyduk.. Said benden önce fırladı.. meyhanenin içine girdi. Rodoslu bir haydut birdenbire ayağa kalkarak bıçağını çekmişti. Eğer Said haydudun üzerine atılıp bıçağını elinden almamış olsaydı, Hamdanın başı bir anda yere düşecekti. Hamdanı öyle avlamışlar, öyle sıkıstırmışlardı ki.. elini kaldırmağa vakit bulamamıştı.

— Hamdanı öldürmek isteyen hayduda ne ceza verdiler?

— Derhal gemiye götürdük.. ipe çektik.

Ve gülerken ilâve etti:

— Korsanların bundan başka cezası var mıdır? Biz, ölüme mahkûm kimseleri derhal sancak direğinde asarız.

— Hamdan ondan sonra Siade candan bağlandı, değil mi?

— Hamdanın sersemliği gittikten sonra, Saidin yanına koştu.. dizlerinden öptü: «Beni ölümünden kurtardın! Bundan sonra senin sayende bedava yaşayacağım..» dedi. Fakat, ikinci vaka bundan daha mühimdi.

— O da meyhanede mi geçti?

— Hayır, gemide. Bir akşam geç vakit Misinadan kalkıyorduk. Deniz coşkundu.. dalgalar gittikçe büyü-

yordu. Kumaş yüklü bir İlyenlisini kovalyorduk. Sait başımızda idi. Hamdan dümeni re ediyordu. Zaten o, Saidin gemisinde daima dümençilik yapardı. O talik kararmağa başlayınca, hepimiz zin içine çok haklı bir endişe düştü. Acaba enginlere açılırsak, kolayca dönebilecek miyiz? Ya kumaş yüklü gemiyi çevirmeğe muvaffak olamazsak... Ne yapacağız? Çünkü, İspanyol gemisi bizden daha hafifti, beliydi ki kalafattan da yeni çıkmıştı. Dalgaların üstünden martiler gibi sekerek uçup gidiyordu. Aramızdaki mesafe gittikçe uzuyordu.

Bu sırada forsalarmız arasında bulunan bir İspanyol kürekçisi nasılsa bacada zincirleri çözüp güverteye çıkmıştı. Bu adamın maksadı İspanyol gemisini bizim elimizden kurtarmaktı.

Hacer sordu:

— Kurtarırsa ne kazanacakmış?

— İspanyol gemisinin kaptanı kardeşi imiş. «Ben esir düştüm. Hiç olmazsa o kurtulsun..» diyerek, dümen tarafına doğru yürümüş. Güvertede gözüne ilişen bir demir balyozu kapınca Hamdanın üzerine atılmış. Oysa ki, Said, Hamdanın üzerine doğru ilerliyen bir gölgeyi uzaktan görerek, sıratla peşinden - sezdirmeden - koşmuş.. tam elini kaldırıp Hamdanın başına indireceği sırada, Sait, İspanyol esirinin bileğinden yakalamış. demir balyoz hızla yere düşmüş ve esirin korkudan dudakları çatlamış. Fırtınanın şiddetinden Hamdan bir şey duymuyordu. Bu gü-rültüden sonra hepimiz dümene koştuk.. İspanyol esirini orada görünce şaşırduk. Sait: «Hamdanı öldürecekti. kolundan yakaladım. Hemen asalım melûnu..» diye bağırdı. Hain forsayı derhal yakalayıp ipe çektik. Hamdan bu tehlikeyi de atlınca: «Artık, ölümünden korkmam, dedi, Sait Hızır gibi imdadıma yetişiyor. Bundan sonra Azrail bile vakıma sokulamaz!» Gerçek, bu vakadan sonra ölüm Hamdana sokulmadı.

— Hamdan bu uzun boğazı nasıl geçmiş?

— Bu bir mucizedir, Sitti! O hadiseden sonra bir çok dalgıçlar ve yüzücüler bu tecrübeyi yapmak istediler.. muvaffak olamadılar.

— Burada böyle bir tecrübeye neden lüzum görmüşlerdi?

— Korsanlar buradan geçerken daima pusuya düşebilirler.. Uzun mesafeli yolları yüzmek lâzımdır.

— Hava açık, değil mi?

— Yıldızlık. Fakat, iki saat sonra fırtına çıkacak.

— Boğazı hâlâ bitirmedik mi?

— Burası dünyanın en uzun boğazıdır... Geçtikten sonra reisler burada daima bir kurban keserler. Hattâ eski Romalılar buradan geçtikten sonra: «Boğaz kurban istiyor!» diyerek, ayağı demir bağlı bir esiri denize atarlardı. Biz bunun yerine bir koyun atıyoruz..

— Boğaz çok limanlık.

— Tehlike boğazda değil... Boğazın kıvrımlarında kurulan pusularda.

— Şimdi bizim için de bir tehlike var mı dersin?

— Belli olmaz, Sitti! Belki de arızasız geçeriz.

— Ben, karşımıza bir engel çıkacağını ummuyorum. Çünkü, on beş korsan gemisini pusuya düşürecek kimselerin bizden çok daha kuvvetli olması gerektir..

— Bu iş kuvvetle ölçülmez, Sitti! Meselâ şuracıktaki kıvrımın arkasından saklanan bir gemi, isterse, hepimizi mahvedebilir?

— Nasıl?

— Hiç şaşmayın! Bakınız nasıl olur: Rumların yangın humbaraları meşhurdur. Birdenbire üzerimize bu humbaraları yağdırmağa başlarlar.

(Arkası var)

GRİPİN

Baş, Diş, Nezle, Grip Romatizma

Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

AKŞAM

Lig mac si ka-
lı kazanç
rilmesi hak-
—ifi; Damar Arık-
Her ser- memleketle ithal
edilmiş olan ziraatte
yedik parçalar hakkındaki
teklifi.

Maliye encümeni ruzname-
sindeki lâyhalar

Maliye memurları kanun lâyhası;
ahilî istihlâk vergisi hakkındaki
1718 numaralı kanunu değiştiren 2414
sayılı kanuna 1718 numaralı kanuna
müzeyyel 2448 sayılı kanunun de-
ğiştirilmesine dair kanun lâyhası; evlen-
me işlerinde kullanılan evrak hakkın-
da kanun lâyhası; memnu mntakalar-
da yapılan istihlâk bedellerinin
tesviyesi hakkındaki 1744 sayılı ka-
nunun üçüncü maddesinin tadiline
dair kanun lâyhası; Devlet Demiryolu-
ları ve limanları işletme idaresi me-
murları hakkındaki 2454 ve 2904 sayı-
lı kanunlara bazı maddeler eklenilme-
sine dair kanun lâyhası.

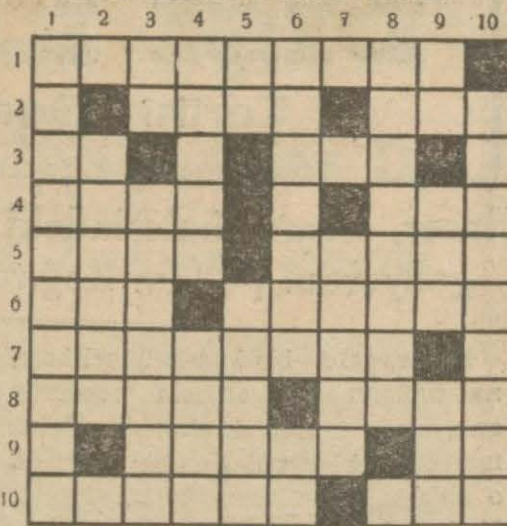
Maarif encümeni ruznamesinde
Ankarada kurulacak konservatuvar
hakkında kanun lâyhası ile ilk ve
orta tedrisat muallimlerinin terfi ve
teciyeleri hakkındaki kanun lâyiha-
sının 16 ncı maddesinin değiştirilme-
sine dair kanun lâyhası; Gümrük ve
İhisarlar encümeni ruznamesinde
İhisarlar umum müdürlüğü memur-
larının ücret ve dereceleri hakkındaki
kanun lâyhası, Milli Müdafaa encü-
meni ruznamesinde emirler ve seyis
evleri hakkındaki 1600 sayılı kanuna
ek kanun lâyhası ile ihtiyat zabıtları
ve ihtiyat askeri memurları kanunu-
nun 4 üncü maddesinin değiştirilmesi
hakkında kanun lâyhası, teşkilâtı
esasîye encümeni ruznamesinde Af-
yonkarahisar mebusu Berç Türkerin
kanunların ilân şekline dair kanun
teklifi ve ziraat encümeni ruzname-
sinde de mahsuldar ve yabancı zeytin
ağaçlarının aşılınması ve zeytin mah-
sullerinin yetiştirilmesi hakkında ka-
nun lâyhası ile çiğçi mallarının kor-
unmasına dair kanun lâyhası mev-
cuttur.

Hariciye ve Nafia encümenlerinde
ne lâyiha ve ne de kanun teklifi var-
dır.

Görülüyor ki, Büyük Millet Meclisi
encümenlerinin bir kısmı yeni içtima
yılına oldukça yüklü bir ruzname ile
girecektir. Diğer taraftan hükü-
metin geçen içtima devresinde hazırladığı
halde Meclise vermeğe vakit
bulamadığı bir takım mühim kanun
projeleri daha vardır ki; açılır açılmaz
Meclise sevkedilecektir. Bu proje-
lerin mühimleri şunlardır:

Yapı ve yollar kanunu projesi, mer-
kezde bir teknik büro teşkiline dair
kanun projesi, kara ve deniz ticaret
kanunları projesi, gümrük kanunu
projesi, gümrük tarifeleri kanunu
projesi, deniz mahsulleri kanunu pro-
jesi...

BULMACAMIZ

Soldan sağa :

- 1 - Eskipüskü eya.
- 2 - Sebep olma - Elemekten emir.
- 3 - Bir rakam - Namus.
- 4 - Pantolonun etek kısmı - Rüzgâr.
- 5 - Belâ - İrat.
- 6 - İngiltere kıtasının bir kısmı - Kameriye.
- 7 - Hemen arkasıra.
- 8 - İslamların ibadeti - Tersî yuvadır.
- 9 - Tersî olgun adam olur - Nota.
- 10 - Hoş gören - Garaz.

Yukarıdan aşağı :

- 1 - Neşriyatla telkin.
- 2 - Günlük yiyecek.
- 3 - Sıfat edati - Gösterişli.
- 4 - İnşaat ameli - Uzak.
- 5 - Papanın başı - Ayağa giyilir.
- 6 - Dokunduğu yeri yakan bir ot - Lâhza.
- 7 - Marmarada bir kasaba.
- 8 - Acele.
- 9 - Başına K konursa kalın tüy olur - Vüsat - Caka.
- 10 - Harpte düşman eline düşen.

Geçen bulmacamızın hali :

Soldan sağa :

- 1 - Cavalacos, 2 - Arasıra, İz, 3 - Nar, Cin, Re, 4 - Anayasa, 5 - İlgî, Enayî, 6 - Esad, Def, 7 - Ebleh, Nata, 8 - Enat, 9 - Laf, Ta, 10 - Nakliyat.

Yukarıdan aşağı :

- 1 - Cancığır, 2 - Ara, Ka, 3 - Varagele, 4 - As, Nisen, 5 - Luca, Ahall, 6 - Ariyet, Tay, 7 - Canan, Fa, 8 - Sadak, 9 - Sirayet, 10 - Ze, İfakat.

27/9/938 Salı günü

İstanbul Hâlinde toptan satılan yaş
meyva ve sebze fiyatları:

Cinst	Emsal	Kr. S.	Kr. S.
Bamya	Kilo	20	25
Sakızkaşağı		15	18
Dolmalık biber		5	8
Sivri biber		5	6
Kır domatesi		2	5
Sirik domatesi		5	7
Ayşekadın fasulyesi		13	15
Barbunya kırmızı		11	13
Asmakabağı	Aded	7	18
Patlıcan baş		2	5
» orta		1	5
» ufak		1	1
Bostan patlıcanı		3	4
Hiyar		1	2
Mısır		1	1
Maydanoz	Demet	50	75
Çavuş üzümü	Kilo	15	30
Rezakı üzümü		6	12
Yapıncağ		6	15
Balbal üzümü		7	10
Siyah üzüm		6	10
Amasya elması		17	22
İnebolu elması		7	10
Malatya armudu		20	22
Şeftali		15	30
Üvez		6	7
Ayva		8	12
Taze incir		5	7
Kestane		8	12
Nar		8	10
Ceviz		8	13
Limon cecebi	100 aded	200	300
Limon yerli	100	300	400
Hünnap	Kilo	11	12
Karpuz yenidünya baş	aded	8	9
» orta		5	6
» ufak		1	3
» Alaca baş		10	12
» orta		6	8
» ufak		3	5
Kavun Hasanbey baş		10	15
» orta		7	9
» ufak		4	5
» Kırkağaç baş		10	12
» orta		6	7
» ufak		2	4

AKŞAM

Abone ücretleri

	Türkiye	Ecebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750	1450
3 AYLIK	400	800
1 AYLIK	150	—

Posta ittihadına dahil olmıyan ecebi
memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı
1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul
göndermek lâzımdır.

Şaban 3 — Ruzuhızır 146
S. İmsak Güneş Öğle İkinci Akşam Yatsı
E. 10,18 11,54 6,07 9,27 12,00 1,31
Va. 4,15 5,51 12,05 15,26 17,57 19,28

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk
sokak No. 13

28 Eylül 938 Çarşamba

İstanbul — Akşam neşriyatı: 18,30:
Dans musikisi (plâk), 19: Konferans: Fa-
tih Halkevi namına, Reşat Ekrem Koçu
(Evliya Çelebi ile Bursa seyahati), 19,30:
Karışık musiki (plâk), 19,55 Borsa ha-
berleri, 20: Saat ayarı, Necmeddin Rıza
ve arkadaşları tarafından Türk musikisi
ve halk şarkıları, 20,40: Ajans haberleri,
20,47: Ömer Rıza Doğrul tarafından arap-
ça söylev, 21: Saat ayarı: Orkestra, 21,30:
Nezihe Uyar ve arkadaşları tarafından
Türk musikisi ve halk şarkıları, 22,10: Ha-
va raporu, 22,13: Darü'ttâlim musiki he-
yeti: Fahri Kopuz ve arkadaşları tarafın-
dan, 22,55: Son haberler ve ertesi günün
programı, 23: Saat ayarı: İstiklâl marşı,
Son.

Ankara — Öğle neşriyatı: 12,30 - 13:
Alaturka plâk neşriyatı, 13 - 13,15: Ha-
berler, 13,15 - 14: Karışık plâk neşriyatı
ve son.

Akşam neşriyatı: 18,30 - 19,15: Plâkla
dans musikisi, 19,15 - 20: Türk musikisi
ve halk şarkıları (Makbule Çakar), 20 -
20,10: Arapça neşriyat ve saat ayarı,
20,10 - 20,15: Haberler, 20,15 - 21: İnce-
saz faslı, Tahsin Karakuş, 21 - 21,15:
Şan plâkları, 21,15 - 22: Stüdyo salon or-
kestrası: 1 - Paul Dietrich: D'Peifferbau,
2 - Joa Edwards: Mein loben isi mein
lied, 3 - Josef Strauss: Dorfschwaldenaus
österrei, 4 - Petras: Russische volksklänge,
22 - 22,15: Haberler ve hava raporu,
22,15: Yarınki program ve son.

Avrupa istasyonları programı

Saat 20 de

Breslav ve Münih 20 halk musikisi —
Frankfurt 20,15 Karışık musiki — Ham-
burg 20,20 plâkla müntehap parçalar,
(20,15 - 20,50) müntehap parçalar — Leip-
zig 20,30 Mozart'ın (Die Gertnetmaus
Libe) isimli gülünçlü operası — Budapeşte:
Piyano ve 20,15 halk akşamı — Bu-
dapeşte II 20,15 plâk neşriyatı — Bükreş
20,15 şarkı ile eski romanslar ve 20,55 vi-
yolonsel konseri — Florans 20,20 şen
program — Roma (20,30 - 21) konser —
Varşova 20 şarkı ve (20,30 - 21,40) şen
musiki.

Saat 21 de

Berlin 21,45 orkestra konseri ve klarinet
solosu — Breslav 21,10 salon orkestrası
tarafından Karışık musiki ve dans —
Deutschlands 21,30 orkestra ile piyano
solosu: Greg, Chopin ve Liszt'in eserle-
ri — Hamburg 21,10 orkestra konseri ve
kuvertet — Kolonya 21,10 orkestra kon-
seri ve Mozart'ın keman konsertosu —
Münih: Halk akşamına devam — Vlyana
21,10 askeri muzika — Bari 21,15 Yunanca
neşriyat — Belgrad 21 şarkı ve 21,30 şen
akşam — Budapeşte 21 dans musikisi —
Budapeşte II 21,55 çingene orkestrası —
Bükreş: Viyolonsel konserinin devamı ve
21,30 kabare musikisi — Droiwich (21,55 -
22,35) (Brahms) in dördüncü senfoni-
si — Florans 21,30 orkestra tarafından
müntehap parçalar — Radyo Paris 21,30
Beethoven'in viyolonsel ve piyano sonat-
ları — Poste Parisien (21,15 - 21,45)
plâkla (Offenbach) in eserleri — Bor-
deaux, Lyon ve Paris Eiffel (21,30 -
23,30) tiyatro — Limoges ve Toulouse P.
21,30 konser — Marsilya ve Paris P. T. T.
21,30 (L' Opéra de Gueux) isimli tiyatro —
Rennes ve Strasburg (21,30 - 23,30) sen-
fonik konser: Schubert'in senfonisi, Moz-
art'ın klârinet konsertosu ve saire.

Saat 22 de

Berlin: Konser devam — Deutschlands:
Programa devam (22,45) e kadar —
Frankfurt 22,30 meşhur piyanist (Jo-
hannes Strauss, Chopin) in eserlerini
çalacaktır — Kolonya: Programa devam —
Stuttgart 22 orkestra ile müntehap par-
çalar — Athlone (22,30 - 23,30) şen saat —
Belgrad: Şen akşama devam ve 22,30 plâk
neşriyatı — Budapeşte 22,20 senfonik
konser: Bach, Reger ve Brahms'in eserle-
ri — Budapeşte II çingene orkestrası —
Bükreş 22,20 plâk neşriyatı ve 22,50 bir
gazinodan naklen konser — Londra (Reg.)
(22,50 - 23,35) senfonik konser Brahms
ve Dvorak'ın eserleri — Milâno (22,10 -
22,50) Varşovadan naklen Chopin kon-
seri — Roma 22,50 senfonik konser: Moz-
art ve Respighi'nin eserleri — Stokholm
22,40 plâkla (Tito Schipa) nin İtalyan
şarkıları — Bordeaux, Lyon ve Paris
Eiffel: Tiyatroya devam — Limoges ve
Toulouse P.: Konsere devam — Marsilya
ve Paris P. T. T.: Tiyatroya devam —
Rennes ve Strasburg: Senfonik konsere
devam — Varşova (22,10 - 22,50) Chopin
konseri.

Saat 23 de

Deutschlands (23,30 - 23,45) küçük ge-
ce konseri (piyano ile) — Diğer Alman
istasyonları Vlyanadan naklen 23,30 dan
itibaren Vlyana musikisi — Belgrad
(23,15 - 23,45) şarkı — Budapeşte 23,35 e
kadar senfonik konsere devam — Bükreş
23,45 e kadar gazinodan naklen konsere
devam — Droiwich (23,25 - 24,10) bando
muzikası — Kopenhag (23,30 - 1) eski
dans musikisi — Lüksemburg 23,05 or-
kestra ile hafif musiki — Rennes ve
Strasburg 23,35 e kadar senfonik konse-
re devam — Sottens (23,30 - 24) plâkla
caz musikisi — Varşova (23 - 23,55) plâk-
la Brahms'in sonatları.

Saat 24 den itibaren

Alman istasyonları saat bire kadar Vi-
yanadan naklen programa devam —
Budapeşte 24,10 çingene orkestrası —
Breslav, Leipzig (1 - 4) Königsbergden
naklen gece musikisi — Frankfurt ve
Stuttgart (1 - 4) gece konseri, (orkestra
ve Trio ve saire).

Kadıköy ikinci sulh hukuk hâkimli-
ğinden:

938/25 Ölen ve terakesine hâkimli-
ğimize el konulan Edibe Çınarın kıy-
metli ev eşyası 1/10/938 cumartesi gün-
nü saat 14 den itibaren Kadıköy Pa-
zar yerinde açık arttırma suretile satılacaktır. İsteklilerin bir fırsatı kaçır-
mamaları ilân olunur.

Dz. Harp okulu komutanlığında

Bir Almanca öğretmeni alınacaktır. Acele Heybeliada'daki
caat edilmesil. (6923)

İstanbul telefon müdürlüğünden

Muhammen bedeli 24000 lira olan 200 Kl.m. kapalı Bronz tel 1/10/938
pazartesi günü saat 15 de kapalı zarf usulile müdürlük binasında satın alma-
caktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 1800 liralık muvakkat teminat ile kanunun ta-
yin ettiği vesikalari ve tekliflerini havi kapalı zarflarını aynı gün saat 14 de
kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameleri her gün Levazım Dairemizde görülebilir. (6929)

TURK HAVA KURUMU
BUYUK PIYANGOSU

6. cı Keşide: 11/Birinci Teşrin/938 dedir. Büyük ik-
ramiye: 200.000 Liradır. Bundan başka: 40.000, 25.000,
20.000, 15.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (50.000
200.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

DİKKAT:

Bilet alan hrekes 7/Birinci Teşrin/938 günü akşamına kadar biletini
değiştirmiş bulunmalıdır...

P. T. T. Levazım müdürlüğünden

1 — Seyyar ve nakliye memurları ihtiyacı için 200 takım maa kasket el-
bise açık eksiltmeye konmuştur.

2 — Muhammen bedel 3800 muvakkat teminat 285 lira olup eksiltmele
10/Teşrinievvel/933 pazartesi günü saat 15 de Ankarada P. T. T. Umum mü-
dürlük binasındaki satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — İstekliler muvakkat teminat makbuz veya banka mektubu ve kanunî
veraki ile beraber o gün saat 15 de mezkûr komisyona müracaat edecekler-
dir.

4 — Şartnameler Ankarada P. T. T. Levazım, İstanbul Beyoğlunda P. T. T.
ayniyat şube müdürlüklerinden parasız verilecektir. (6992)

İstanbul Akşam kız sanat okulu direktörlüğünden

Okul olmağa elverişli Sultanahmed, Cağaloğlu Beyazid aralarında 15,20
odalı bir bina tutulacaktır. Aynı şeraitte haiz bina sahiplerinin okul direktör-
lüğüne müracaatları. (6899)

DENİZBANK

(Yeni) vapurların Bandırma birinci ve ikinci
mevki ücretlerinde tenzilât

İstanbul ile Bandırma arasında gündüz postalarını yapmakta olan
(Yeni) vapurların Birinci ve İkinci mevki ücretlerinde 5 İlk teşrin 938
tarihine müsadif çarşamba gününden itibaren mühim tenzilât yapılmıştır.

Nakliye vergisile pul parası dahil olmak üzere birinci mevkide seya-
hat edecek yolculardan (387) kuruş yerine (300) kuruş ve ikinci mev-
kide seyahat edecek yolculardan (244) kuruş yerine (150) kuruş ücret
alınacaktır.

İzmir ilâve postası kaldırıldı

İzmir Fuarı münasebetiyle İstanbulda Perşembe ve İzmirden Cuma
günleri kalkmakta olan ilâve İzmir sür'at postası bu haftadan itibaren
yapılmıyacaktır.

Teknik okulu giriş imtihanları

Teknik okulu müdürlüğünden:

1 — Teknik okulu giriş imtihanları 5/10/938 çarşamba günü İstanbul
üniversitesi fen fakültesi konferans salonunda yazılı olarak yapılacaktır.

2 — İmtihana tam saat onda başlayacaktır. Kaydolanların sarı karnele-
rile nihayet saat dokuz buçuğa kadar gelmiş olmaları lâzımdır.

3 — 938 - 939 ders yılı tedrisatına 17/Birinciteşrin/1938 pazartesi günü
başlanacaktır. (6925)

İKTİSAD VEKÂLETİ İÇ TİCARET UMUM MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

30 İkinciteşrin 1330 tarihli kanun hükümlerine tevfikan Türkiyede çalış-
masına izin verilen müseccel cebebi şirketlerinden «Nestle And Anglo - Süis
Kondensed Milk Kompani Limited» şirketi bu defa müracaatla esas mukavele-
namesinin 15, 19, 20, 23, 32, 34 ncü maddelerini tadil ettiğini bildirmiş ve ka-
nunun lâzım gelen vesalki tevdi etmiştir.

Keyfiyet tetkik edilerek kanunî hükümlere uygun görülmüş olmakla ilân
olunur.

KENAN

Basımevi ve Klîşe Fabrikası

Sahip ve müdürü: Kenan Dinçman

Son sistem makinelerle mücehhez klîşe
atölyesi - En mükemmel tabı makine-
leri ve mücellidhane takımları

Alelûmum klîşe ve tabı işlerinde en titiz müşterileri
bile memnun bırakacak vaziyette bir müessesedir.

Mecmua, Broşür, Kitap, Defter, Nefis renkli
baskı işlerini en ehven fiatle deruhte eder.

Babiâli civarında Narlıbahçe sokağında No. 15 Telefon: 20113

Fazla yemek

Bazan insan kendisini
tutamıyarak veyahut bir
bayram, ziyafet veya
davette mutattan fazla
yer ve iğir. Fakat çok
geçmeden vücudda ağır-
lık, midede ekşilik veya
kusma lüzumu, elhasıl
keyif bozukluğu hissedil-
ir. O zaman derhal yar-
ım bardak taze suya bir
kahve kaşığı Mazon ka-
tarak içiniz. Keyifsizlik
alâmetleri zail olur. İçil-
mesi gayet lâtifdir. Te-
sirli seri, kolay, tabii
kat'idir.

MAZON
MEYVA TUZU

Scandinavian Near East Agency

Galata Tahrir han 3 üncü kat
Tel: 44991 - 2 - 3

Svenska Orient Linien Gothenburg
Gothenburg, Stockholm, Oslo, Dantzig,
Gdynia Copenhag Abo Reval ve bütün
Baltık limanları şark ve Karadeniz bağli-
ca limanları arasında 15 günde bir azmet
ve aydet için muntazam postalar.
Gdynia - Dantzig - Gothenburg ve Oslo-
dan beklenen vapurlar.

Gotland vapuru 28 Eylülde doğru.
Vasaland vapuru 8 T. Evvele doğru.
Birkaland vapuru 12 T. Evvele doğru.
Yakında İstanbuldan Hamburg Roter-
dam - Kopenhag, Gdynia Gothenburg,
Dantzig - Stockholm, ve Oslo limanları
için hareket edecek vapurlar.

Gotland vapuru 28 Eylülde doğru.
Vasaland vapuru 8 T. Evvele doğru.
Birkaland vapuru 12 T. Evvele doğru.
Fazla tafsilât için Galata'da Tahrir han
3 üncü katta kâin acentahına müracaat.
Tel: 44991 - 2 - 3

DABKOVIÇ ve Şki.

Vapur acentahlığı

GDYNIA AMERICA SHIPPING
LİNES «PALESTINE LİNE»
15.000 tonluk lüks

POLONIA

Transatlantik vapuru ile 15 günde
bir muntazam postalar:

İSTANBUL - KÖSTENCE (pazar)
İSTANBUL - FİLİSTİN (perşembe)

Aydet (Pire) tarikiledir.

Yolcu ve eşya ticariye alır. Köstenceye yakında gidecek vapurlar:

2 T. evvel saat 16 da. Filistine yakında gidecek vapurlar. 8 T. evvel saat 16 da.

«SCHULDT - ORIENT - LİNE»
Eşya ticariye nakli için seri posta:
ŞARK - GARP HATTI (Hamburg, Beremen, Anvers, Yunanistan, Türkiye, Bulgaristan Romanya ve aydet Eşya tahliyesi için beklenen vapurlar
Troyburg vapuru 1 T. evvele doğru.
Schlesvig Holstein vapuru 30 Eylülde doğru.

H. PAJKURİC

Vapur acentası

«ZETSKA PLOVIDBA A. D.» de Kotor Balkan antantının ekonomik konferansında tesis edilen enterbalkanik hat. Büyük lüks modern

«LOVCEN»

vapuru ile İstanbul, Köstence, Pire, Korfo, Arnavutluk, Dalmaçya sahili, Triyeste, Venedik ve Susak arasında muntazam posta.

Yolcu ve eşya ticariye alır.

Tenezüh ve zevk seyahati için Müstesna fırsat.

KÖSTENCEYE

İlk posta 10 T. evvel saat 19 da.
PIRE, KORFU, Arnavutluk Dalmaçya sahilleri, Venedik ve Triyesteye ilk posta 15 T. evvel saat 15 te.

Her nevi tafsilât için Galatada (Yolcu salonu karşısında) umumî acenteliğe: Telefon: 44708 ve bütün seyahat idarehanelerine müracaat.

SERVOİN

ADEMi İKTİDAR

ve BELGEVŞEKLİĞİNE en tesirli bir ilaçtır kutusu 185 kuruş Sirkeci Merkez Eczanesi, Ali Rıza

ZAYI — 936 - 937 yılında Gökusu ilk okulundan aldığım şahadetnameyi kaybettim. Yenisini alacağımın eskisinin değeri yoktur. Ayten Akalin

ZAYI — Kumkapı nüfus memurluğundan aldığım nüfus tezkeremi ve içinde askerlik kayda olan tezkerem kaybolmuştur. Yenisini alacağımın eskisinin değeri yoktur. Nazaret oğlu Hazaras

Dr. Hafız Cemal

Lokmanhekim

Dahiliye mütehasısı

Divanyolu 104

Muayene saatleri Pazar hariç her gün 2,5-6 Saat, Cumartesi 9,5-12 fukaraya T. 22398

İZMİR

ve mülhakatı için AKŞAM gazetesinin tevzi yeri münhasıran İzmirde İkinci Beyler sokak 52 numarada Hamdi Bekir Gürsoylar mağazasıdır.

Fikri Tefik Kardes

Otomobil ve mekinist

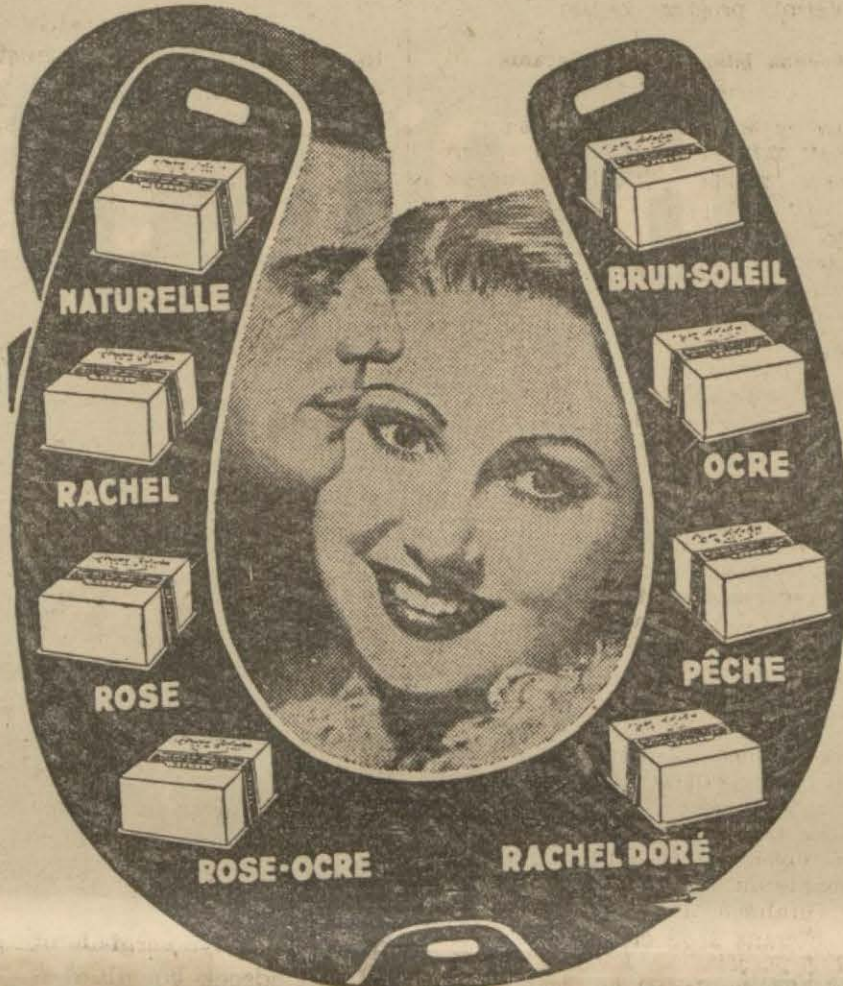
Okulu - Taksim - STADYOM

ŞOFÖR OLACAKLARA: Yeni ders devresi 12 Birinciteşrin 938 de başlayacak ve 1 İkincikânuna kadar sürecektir. Motör ve otomobil Teorik dersleri haftada üç gün saat 18 den 20 ye kadardır. Ayrıca Montaj dersleri de vardır. Teorik ve Pratik dersler 25 Direksiyon tahlilleri beraber 50 liradır. Kayıt muamelesine başlanmıştır. Tafsilât için program isteyiniz.

AMATÖR OLACAKLAR: Her zaman kabul olunur. İmtihanalara hazırlanır. Mercedes - Benz Fabrikası okulumuza, üzerinde talebeye ders vermek için çok kıymetli bir Dizel motörü hediye etmiştir. Yeni ders devremizde, bütün parçaları hareket eden bu hayret verici kesik makine üzerinde Dizel sistemi Motörlerin hususiyetleri izah olunacaktır. Şoför kitabevimizin yedinci kitabını teşkil eden OTOMOBİL DİZEL MOTÖRLERİ basılmıştır. Abonelerimize yakında gönderilecektir. Telefon - 42508

Hangi Renk Sizi Mesud Eder?

10 KADINDA 9 U FENA RENKTE BİR PUDRA KULLANIR.

Fena renkte bir pudra, yüzünüze korkunç bir makyaj manzarasını verir ve sizi olduğunuzdan daha fazla yaşlı gösterir. Teninize uygun renkte bir pudra intihap etmenin yegâne çaresi, yüzünüzün bir tarafında bir renk ve diğer tarafında başka renk pudra tecrübe etmektir. Bu tecrübeyi hemen bugün size, parasız olarak verilecek yeni ve cazip renklerdeki Tokalon pudrasile yapınız. Bu yeni «Cild renkleri» (Kromoskop) tabir edilen en son ve modern bir makine vasıtasile karıştırılmıştır. Sihramız bir göz, tam ve kusursuz bir incelikte renkleri intihap eder.

Tene gayet uygun bu yeni pudra sayesinde artık makyajlı bir yüz görünmeyecektir. Tokalon pudrası, imtiyazlı bir usul dairesinde «Krema köpüğü» ile karıştırılmıştır. Bu sayede pudranın

PARASIZ

Bu sihrâmiz yeni «Pudra renkleri» tecrübe edilebilir.

saatlerce sabit kalmasını temin ettiği gibi pudranın cildin yağlı tabii ifrazatını massetmesine ve bu suretle cildin kurumasına ve sertleşmesine ve binnetice buruşuklukların zuhuruna da mâni olur. Her vakit krema köpüğüle karıştırılmış meşhur Tokalon pudrasını kullanınız ve birkaç gün zarfında teninizde yapacağı cazip tekemmülü görünüş, daima kutuların üzerindeki Tokalon ismine dikkat ediniz. Teninize uygun renk intihabında tereddüt ettiğinizde lütfen İstanbulda 622 No. posta kutusu adresine (Tokalon pudrası 6) rumuzile vâki olacak talebde size memnuniyetle, muhtelif renklerde nümunelik altı ufak paket pudra göndereceğiz.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

I — İdaremizin nakliyat şubesi için şartnamesi mucibince yaptırılacak açık güverteli, armalı ve tam teçhizatlı 1 adet çekirme «Tekne» açık eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedeli 4500 lira ve muvakkat teminatı 337,50 liradır.

III — Eksiltme II/X/938 tarihine rastlayan salı günü saat 15,30 da Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paraları birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (6819)

I — Şişeli içkilerin ambalajında kullanılmak üzere şartnamelerine ekli listelerde ab'ad ve miktarı yazılı 4572,63 metre mikâbı kesilmiş sandıklık tahta 16/8/938 tarihinde ihale edilemediğinden yeniden ve pazarlık usulile eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedeli beher metre mikâbı 36,30 lira hesabı 165986 lira 47 kuruş ve muvakkat teminatı 9549,32 liradır.

III — Pazarlık 10/10/938 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 16 da Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler 830 kuruş bedel mukabilinde İnhisarlar levazım ve mübayaat şubesi Ankara ve İzmir başmüdürlüklerinden alınabilir.

V — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte muvakkat teminat paraları birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «6732»

I. KARON, BEYOGLU, TÜNELMEYDANI

«Beyers Mode für alle» mecmualarının satışı yeri.

Her sene zengin ik

Türk Maarif Eşya Piyangos

5/11/938 de çekiliyor. Biletler Bir mukabilinde Cemiyet merkez ve şubelerile Piyango bayilerinde ve Yenipostane karşısında Erzurum hanında satılmaktadır. İkramiye : 20,000 Lira

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum İdaresi İlanları

Sivas, Erzurum hattının işletmeğe açık bulunan Ilıç istasyonundan sonra Güllübağ, Eriç, Kemah istasyonlarının 1/10/938 tarihinden itibaren her türlü nakliyata açılacağı ve Çetinkayadan Kemaha pazartesi, çarşamba, perşembe pazar günleri, Kemahtan Çetinkayaya salı, perşembe, cuma pazartesi günleri muntazaman birer muhtelit katar tahrik olunacağı sayın halka ilân olunur. (3847) (6688)

Muhammen bedeli 21950 lira olan 1000 adet deri palto 11/10/938 salı günü saat 15 de kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 1646,25 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari ve tekliflerini aynı gün saat 14 de kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme dairesinden, Haydarpaşa-da Tesellüm ve Sevk şefliğinden dağıtılacaktır. (6747)

Ankara İstasyonunda yapılacak devlet demiryolları umumî idare binası inşaatı kapalı zarf usulü ile vahit fiat üzerinden eksiltmeye konmuştur.

1 — Bu inşaatın muhammen bedeli 1,000,000 liradır.

2 — İstekliler bu işe ait şartname ve sair evrakı Devlet demir yollarının Ankara ve Sirkeci veznelerinden 50 lira mukabilinde alabilirler.

3 — Eksiltme 26/10/938 tarihinde çarşamba günü saat 15 de Ankarada Devlet demir yolları Yol dairesinde toplanacak merkez birinci komisyonca yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin teklif mektubu ile birlikte aşağıda yazılı teminat ve vesakii aynı gün saat 11 e kadar komisyon reisliğine tevdi etmiş olmaları lazımdır.

a — 2390 sayılı kanun ahkâmına uygun 43 750 liralık muvakkat teminat.

b — Bu kanunun tayin ettiği vesikalari

c — Bu gibi inşaat işlerinden en az 400 000 lira kıymetinde bir inşaatı muvaffakiyetle başarmış olduğuna dair vesika.

d — Nafile vekâletinden musaddak ehliyet vesikası.

Ehliyet vesikası muamelesi için vakit zayi etmeden tahriren Nafile vekâletine müracaat edilmesi. (3900) (6751)

Kültür bakanlığı yabancı dil öğretmeniği kurslarına Talebe alınacaktır

Orta öğretmeni müesseselerine yabancı dil (Fransızca, İngilizce, ve almanca) öğretmeni yetiştirmek üzere bu yıl sınavla 60 talebe seçilecektir.

Seçilen 60 talebe bir yıl İstanbul Üniversitesinde açılacak olan yabancı dil kurslarına devam edecek ve bu talebe ayda 30 ar lira verilecektir. Bu bir yıllık tedrisatta muvaffak olanlar bir yılda tahsillerini takviye etmek üzere dilini öğrendikleri memlekete gönderileceklerdir.

Bu talebenin seçme sınavları 14 ve 15 teşrinievvel cuma ve cumartesi günlerinde İstanbul Üniversitesinde yapılacaktır.

Sınavlara iştirak edebilmek için

1 — Türk olmak

2 — Yerli veya yabancı bir kolej veya liseden veyahut bir öğretmeni okulundan mezun olmak (olgunluk şart değildir.)

3 — Üniversitede 12 ve 13 teşrinievvel 1938 günlerinde teşkil edilecek sağlık komisyonunca muayene edilerek tahsile mani bir hali olmadığını bildiren bir rapor almış bulunmak şarttır.

Sınavda muvaffak olanlardan tahsil müddetlerinin iki misli Kültür bakanlığı emrinde çalışacaklarını tesbit eden bir taahhütname alınacaktır. Tedrisat hergün üniversitede sabahtan akşama kadar devam edecektir. Kurs talebesinin haricte hiç bir işle meşgu' olmaması şarttır.

Sınavla girmeye talip olanların en geç 12/10/938 akşamına kadar İstanbul üniversitesini rektörlüğüne tahsil vesikalari ve 6 adet fotoğrafla birlikte müracaatları. (4002) (6904)

İstanbul belediyesi İlanları

Muhammen bedeli İlk teminatı Eminönünde Çelebioğlu Alâeddin mahallesinin yenicami 150 11,2

avlusu sokağında yeni 91, 92, 93, numaralı dükkanlar:

Eminönünde Çelebioğlu Alâeddin mahallesinin Balık- 150 11,2

pazarı - Köprü meydanı sokağında eski 13, 13, 13, 13 ve

yeni 1/1, 55, 57, 59 numaralı kâgir dükkanlar:

Yukarıda muhammen bedelleri yazılı dükkanların ankazları satılmak üzere ayrı ayrı pazarlığa konulmuştur. Şartnameleri Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler hizalarında gösterilen ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 30/9/938 cuma günü saat 14 buçukta Daimî Encümeninde bulunmalıdır. (B.) (6934)

İtfaiye deniz motörü için bir yağcı alınacaktır. Bu işe vakıf isteklilerin vesakii ile itfaiye müdüriyetine müracaat eylemeleri ilân olunur. (B.) (6931)

İtfaiye deniz motörü için bir kaptan alınacaktır. Alınacak olan kaptanın liman kaptanlığı şahadetnamesini haiz ve Boğazın her noktasını iyice bilir ve Marmara havzasına gidebilir kudrette olması lazımdır. Talip olanların yedindeki vesakile İtfaiye Müdüriyetine müracaatları ilân olunur. (B.) (6597)

Şirketi Hayriyeden:

Boğaziçi Vapurlarına mahsus Sonbahar tarifesi İlk Teşrinin birinci Cumartesi günü sabahından itibaren tatbik edilecektir. Tarifeler bu akşamdan gişelerde satılacaktır.

AKŞAM

AN FISTIK ÖZLÜ YAĞI

Lig mac

ai ka-
lı kaz-
arılmiş saf yağ olup vitamin, Kalori itibarıyla dünyada mevcut bütün kuvvetli ve gıda maddelerden daha fazla bir sıhhat ve afiyet temin eder. Umumi zayıflığı kansızlığı ve bilhassa veremi kat'iyetle iyileştirir. İştihayı ziyadeleştirir. Bir kilosunu vücutte birkaç kilo temin eder.

Hasan fıstık özü yağı içmeden basküldetartınız. Hasan deposu ve şubeleri.

Her ser-

Meşhur Alman güzellik mütehassısı Profesör Doktor E. WINTER

tarafından
formülü yapılan

VENÜS PUDRASI

Pudracılık sanatının ve kimya fenninin en son şaheseridir. Her tene ve her simaya yaraşan ve cildi harikulade cazibeli ve güzel gösteren son moda renklerde VENÜS pudralarını sayın bayanlara tavsiye ederiz. Deposu: Nureddin Evliya Zade müessesesi İstanbul

Yavrunun gülbüz, tombul, sağlam, neşeli olmasını istersen FOSFATIN NECATİ yedir. Bahçekapı SALİH NECATİ

Mikroskop gösteriyor ki:

Sıtma parazitleri sıvrisineklerin iğnesiyle kana karışıyor. Ve müthiş bir afet olan sıtmayı vücudumuza aşıyor.

SITMA

Hayat makinesini arızasız bir şekilde işleten ve bizi sağlıklı yaşatan kudret; kanımızın terkinde bulunan kırmızı yuvarlacıklardır.

Vücudumuza aşılana bu mel'un parazitler ise mütemadiyen bu kırmızı yuvarlacıkları yiyerek çoğalıyor, nesiller yapıyor ve her nesil uzviyetimizde sıtma nöbeti dediğimiz titreme, ürperme ve yanma hallerini arttırıyor.

Vatandaş!.. Sağlığını bu afetten koru

Kinin, arsenik, çelik ve birçok acı nebatat hulasaları ile hususi bir şekilde ihzar edilen ve Sıhhat Vekâletinin resmi ruhsatını haiz bulunan BIOGENİN dra-jeleri sıtma parazitlerinin en âmansız bir düşmanıdır. Sıtmadan korunmak ve kurtulmak için birinci deva BIOGENİN dir.

BIOGENINE

kanı temizleyip çoğaltır, kırmızı kürecikleri arttırır, adale ve sinirleri kuvvetlendirir, iştihayı açar, dermansızlığı giderir. Sıtma parazitlerini öldürür, tali olarak belgevşekliliği ve ademi iktidarda büyük faydeler temin eder. Sıtmanın bütün şekillerinde şifa temin eden bu yüksek tesirli ilaç her eczanede bulunur.

ALMAN
WESTFALYA KOKU

Kalöriferler ve diğer teshin vasıtaları için en mükemmel ve elverişli koktur.

ALMAN
BRIKET KÖMÜRÜ

Her sobada zahmetsizce yanan çok temiz ve Yüksek hararetli kömürdür.

HUGO STINNES REDERAY A. G.

Galata 6 ncı Vakıf han 3 ncü kat 13, 15 No. Telefon: 43361

Sümerbank genel direktörlüğünden:
Mühendis kimyager ve sanat okulu mezunu alınacak

Sivas Çimento fabrikası ihtiyacı için mütehassıs olarak yetiştirilmek üzere bir kimyager, bir makina mühendisi, bir elektrik mühendisi ve üç sanatlar okulu veya duvarcı usta mektebi mezunu alınacaktır.

Taliplerin tahsillerini bitirdikten sonra en aşağı iki üç sene meslekleri dahilinde çalışarak tecrübe görmüş olmaları ve askerliklerini yapmış bulunmaları lazımdır.

İsteklilerin tahsil ve hizmet vesaleki musaddak suretleriyle 15/10/938 tarihine kadar Personel servisine tahriren müracaatları. (3905) (6754)

Türkiye Vekili
Umumisi:

NECİP ERSES

Galata - Karaköy, Sesli Han,
2 ncı kat, Telefon: 41453ADEMİ İKTİDAR
ve Bel Gevşekliliğine Karşı
HORMOBİN

Tabletleri her eczanede arayınız. (Posta kutusu 1255 Hormobin)

Kız
ErkekHAYRİYE LİSESİ Yatılı
Yatısız

Ana, ilk, orta, lise sınıflarına fen ve edebiyat kollarını havidir. Ecnebi lisanı ilk sınıflardan itibaren başlar. Arzu eden talebe okulun hususî otobüsleriyle naklolunur. Kayıt için hergün saat 10 dan 17 ye kadar müracaat kabul

olunur. İsteyenlere tarifname gönderilir. Telefon: 20530

İstanbul Asliye 3 üncü hukuk mahkemesinden: Pangaltı Dolapdere caddesi 194 No. da mukim Hropsima vekili avukat Kirkor Mühendisyan tarafından İstanbul nüfus müdüriyeti ile Ortaköyde Pışmış oğlu sokağında 32 mükerrer numarada Mardiros aleyhinde 937/526 numara ile açtığı tescilli talâk davasından dolayı giyaben icra kılınan muhakeme neticesinde davacı Hropsima ile mumalleyh Mardiros arasındaki nikâhın 2/Şubat/1921 tarihinde cari ve mer'î usul dariresinde Ermeni patrikhanesi ruhani meclisi kararile feshedildiği mübrez vesika müderecatı ve şahadetle tahakkuk eylesine binaen olveçhile tarihi mezkûrda vakı nikâhın feshinin subut ve tesciline dair 18/5/938 tarihinde verilen hükmü havi 938/783 sayılı ilâm müddealeyleh Mardirosun mezkûr ikametgâhını terketmesi ve yenilsinin de meçhul bulunmasına mebnî hukuk usulü muhakemeleri kanununun 141 inci maddesine tevfikân ilânen tebliği tenzip kılınmış ve bir sureti de mahkeme divanhanesine tâlik edilmiş olduğundan tarihi ilândan itibaren 15 gün zarfında müddealeyleh Mardirosun temyizî dava edebileceği tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. M. 1790

Zayı Doktor Diploması

Tıp Fakültesi Dekanlığından:

Mülga Darülfünun Tıp Fakültesinden aldığı 588/4054 sayılı doktor diplomasını zayı eden Akmet oğlu 1317 Rodos doğumlu Salâhaddin adına bu kere zayı diploma makamına kaim olmak üzere Dublika tanzim kılınmış olduğundan zayı diplomanın hükmü kalmadığı ilân olunur.

Sahibi Necmeddin Sadak

Umumî neşriyat müdürü Şevket Rado
Akşam MatbaasıKANZUK
BALSAMIN KREMLERİ
Gece - gündüz - yağlı - yağsız
ve acı badem
BALSAMIN KREMLERİ
Bütün dünyada birinciliği tasdik edilmiş sıhhi güzellik kremleridir. Gece için yağlı - gündüz için yağsız ve halis acı badem çeşitleri vardır.
Hususî vazo ve tüblerde satılır.
İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu - İstanbul

İstanbul Hukuk Fakültesi kayıt ve kabul şartları

Fakültede kayıt ve kabule başlanmıştır. Şartlar şunlardır:

I — İsteklilerin bizzat Dekanlığa gelerek bir istida vermeleri.

II — Nüfus cüzdanı

III — Olgunluk diploması

IV — Askerlik ehliyetnamesi

V — 4,5 X 6 büyüklüğünde 8 fotoğraf

VI — İstanbuldaki ikamet adresi ve iyi hâl kâğıdı.

VII — Aşı ve sıhhat raporu.

(6604)